This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, January 23, 2007

PM 40012376 R09408

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 4 (2967) 2007 JANUARY - SAUSIS 23 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@rogers.com • Nr. kaina - $1

Dvisluoksnė sistema

Pamatyti kas taisytina ir apie tai viešai skelbti – tai viena iš pilnavertės demokratijos žymių. Užtat laisvos spaudos puslapiai mirgėte mirga įvairiais straipsniais, kurie skiriami plačiausiai visuomenei.

LIETUVIŲ spaudoje daugelio rašančiųjų dėmesys yra Lietuva. Tai normalu. Visų nepriklausomos šalies reikalų aprėpti turbūt niekam neįmanoma. Pasirenkami taškai, kurie geriau matomi, pažįstami, labiau vienaip ar kitaip rūpi. Skaitytojams pasirinkimas taipgi gana įvairus. Kai kurie savo pastabomis į rašinius ir juose keliamus klausimus atsiliepia. Šitaip susidaro rašytinis forumas, mezgasi ryšiai, reikalingi bendram atskirų dalykų ar temų svarstymui. Žiniasklaidos darbuotojai, stebėdami ir vertindami gana judrų Lietuvos gyvenimą, skelbia nemažai pasiūlymų, iškelia matomas negeroves, jaudinasi dėl kokios nevykusios politinės linkmės, daromų klaidų, nereikalingų nuolaidžiavimų ir kitų rimtų dalykų, galinčių turėti įtakos valstybės bei tautos ateičiai. Spaudos puslapiai atviri įvairiems pasisakymams. Nėra abejonės, kad jie pasiekia ir valdančiąsias viršūnes. Rašantieji tiki, kad jose yra žmonių, kurie su viešais keliamais klausimais ar nepasitenkinimais susipažįsta. Tikriausiai, taip ir yra. Tačiau kažkas šitoje vietoje ir susikryžiuoja. Rašantieji tiki, kad "lašas po lašo ir akmenį pratašo", kad rašiniai padarys atitinkamos įtakos valdantiesiems, o neliks vien tik kaip kokia paprasta skaitomoji medžiaga. Patirtis rodo, kad daug tų "lašų" krinta pro šalį. Susidaro tartum du sluoksniai, atskirai suguldyti vienoje teritorijoje – žiniasklaidai žodžio laisvė, valdžiai – valdymo laisvė. O tai kaip tik ir skatina visuomenę nedalyvauti valstybinio gyvenimo kūrime, nesidomėti politika, nes "jūs" ir "mes" pakankamai ryšku.

NĖRA abejonės, kad abi pusės žino, jog glaudesni visuomenės ryšiai su valdžia yra nieko nekainuojantis valstybės piliečių savimonės ugdymas. Užtvaros tuos procesus stabdo. Jos tebuvo ir, deja, tėra naudingos tik grupei savanaudžių, kurių valdžios grandyse ilgai ieškoti nereikia. O juk šitokių saujelė, palyginus su piliečių gausa. Ta saujelė dar gaji, dar visaip reikšminga, nes ir atžalos iš jos ne kitokios auga. Tai rimta problema, nes per mažai pasistūmėta į priekį. Padėtis tokia lyg būtume grįžtelėję atgal. Prisimintina, kad Romoje būta patricijų ir plebėjų, būta kilmingųjų ir paprastųjų, ponų ir baudžiauninkų, diktatorių ir bailių piliečių, partijų narių ir eilinių pataikūnų... Tik dvi dalys ir ne daugiau. Trečioji čia būtų viską sugadinusi. Kažkas panašaus dvelkia stebint Lietuvos problemas. Pirmaisiais posovietiniais metais visuomenė skaldėsi į partijas, partijėles, kad susidarytų vaizdas per naktį "gimusios demokratijos". Apsisukę gangreit pamatėm, kad štai jau vėl į dvi dalis pasidalinę – vieni seimūnai ir ministeriai, kiti – "runkeliai". Ir kol atitokom, kas čia darosi, kokią demokratiją vaidiname, pradėjom plačiai kalbėti apie oligarchiją, stambesnį net už seimūnus darinį. Nuo to taško, berods, per daug nė nenukrypom. Komunistai tapo turtuoliais, kuriuos Maskva glosto ir laimina. Na, ateina savivaldybių rinkimai. Gal pūstels kiti vėjai, atgaivins prišvinkusį orą? Bet tai tik viltis, kylanti iš nuoširdaus noro, kad Lietuva vieną kartą būtų visų ją mylinčių, o ne dalies, kuriai tėvynė gera tarnaite tapusi. O visi kiti, kaip išmanot, taip ir verskitės. Mat demokratija, laisvė, atviros rinkos, nevaržomos iniciatyvos. Daugeliui į tokią laisvę išėjus ir matant tas "iniciatyvas" viršūnėse, nebelieka nieko kito kaip tik laimės ieškoti svetur, net demonstratyviai rodant, kad, ponai, mes ir be jūsų malonės gyvensime. Tikėtina, kad tokie ar panašūs psichologiniai motyvai sukūrė masinę emigraciją. **Č.S.**

Šiame numeryje

Mūsų mielas stebuklingas Vilnius – *2,3 psl.*
Lietuvos globėjos paveikslas Trakuose – *2,4 psl.*
Laisvė brangi, ją gynę žuvo jauni – *4 psl.*
Ko nepasiekė Suslovas... – *5 psl.*
Palydint labdaringą veikėją ir gydytoją – *6 psl.*
Iš lietuvių veiklos Britanijoje – *7 psl.*
Kanados auditorija Lietuvoje – *8,9 psl.*
Bevardė (Tęsinys) – *9 psl.*
Gyvenimas Karaliaučiaus krašte – *10 psl.*
Aukšto dangaus, tvirtų šaknų – *13 psl.*

Vilnius. Šv. Teresės šventovė – baroko architektūros paminklas **Ntr. M. Sakalausko**

Mūsų mielas stebuklingas Vilnius

ALDONA ŽEMAITYTĖ

Pažvelkime į Vilnių senųjų XIX š. – XX š. pirmosios pusės fotografijos meistrų (Jozefo Czechowicziaus, Jano Bulhako, Stanislawo Fleury ir kitų) akimis. Akimis XX š. šeštojo-septintojo dešimtmečių jaunuolių Antano Sutkaus, Algimanto Kunčiaus, Romualdo Rakausko. Taip pat akimis LTV žurnalistės Liudvikos Pociūnienės ir režisieriaus Petro Savickio bei viso kūrybinio kolektyvo, sukūrusio dokumentinį (tylomis pridurčiau – ir meninį) filmą *Pažvelk, tai Vilnius.* Jo premjera įvyko "Skalvijos" kino teatre 2006 m. spalio 15 d., kai Vilniaus gatvėse viešpatavo permainingas ruduo: čia saulė užlieja gelstančias aikšteles, čia lietus plauna lapais nuklotus šaligatvius.

Filmo žiūrovai (o jų buvo pilnutėlė kino salė) ne tik akimis, bet ir širdimis, ir savo sukauptu žinių apie fotografiją ir miestą bagažu galėjo pamatyti, pajusti, paglamonėti Vilnių, senąją Lietuvos sostinę, anot A. Kunčiaus, karalių miestą, tvirtai, lyg balne sėdintį tarp kalvų, savo aukštus šventovių ir varpinių bokštus tiesiantį į dangų, kurio filme tarsi ir nematome, nes akis pasiglemžia architektūra ir žmonės.

Skaudaus obojaus tęsiamo akordo-leitmotyvo (kompozitorės Onutės Narbutaitės muziką obojumi atliko prof. Juozas Rimas) lydimos čia viešpatauja ir gerai pažįstamos, ir visai neregėtos architektūros panoramos, pastatų fragmentai, žmonių figūros, išplėštos iš nebūties ir kompiuterinės technikos pagalba priartintos prie mūsų: nuščiuvusių, susimąsčiusių, sujaudintų iki širdies gelmių. Pažadintų mylėti Miestą. Anot kūrėjų, šiuolaikinės technologijos atskleidžia senųjų nuotraukų dinamines savybes, kai iš panoraminio konteksto išplėšta ir iki žiūrovų akių priartinta detalė išryškina tai, kas keičia nuotraukos charakterį, nuotaiką ir net filosofinį užtaisą.

Miesto šviesos magika veriasi nespalvotuose filmo kadruose, liudijančiuose, kaip negailestingai tirpsta laikas, kaip jis trupa, atsidaužd amas į granito kolonas, į metalinius kryžius, dužius čerpių stogus, kaip viena paskui kitą slinkdamos epochos keičia miesto veidą ir žmonių aprangą, laikyseną, vidinį jų charakterio pavidalą. Tyloje ir tuščioje (dažnai juodoje) erdvėje išnyrančios nebylios nuotraukos kontrastuoja su gyvybingais trijų fotografų – A. Kunčiaus, A. Sutkaus, R. Rakausko – pasakojimais-pašnekesiais, provokuojamais nematomo pašnekovo, perkloja filmo audinį sidabriniu švytėjimu, tarsi

Nukelta į 3-čią psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802
E-mail: tevzib@rogers.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760. LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - $60, rėmėjo - $70, garbės - $80. Oro paštu į užjūrius - $170, paprastu paštu - $60. Amerikoj - JAV dol.
Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Subscriptions: regular - $60, patron - $70, sponsor - $80 per year. Airmail overseas - $170, regular mail overseas - $60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.
Canada
VERIFIED CIRCULATION PAID

Veliuonos sakralinio paveldo paroda

VYTAUTAS KUTKEVIČIUS

Jurbarko parodų ir koncertų salėje atidaryta nuotraukų paroda *Veliuonos sakralinis paveldas.* Ją parengė Lietuvos kultūros paveldo centro darbuotoja Svetlana Poligienė. Visų žvilgsnius maloniai traukė spalvotos nuotraukos, gana kokybiškai padarytos ir estetiškai įrėmintos. Turbūt ne vienam teko lankytis Veliuonos šventovėje, grožėtis per šimtmečius sukauptais meno kūriniais. Tačiau ten daugelį jų tenka stebėti per atstumą ar esančius aukštai ant sienų. O parodos ryškiose nuotraukose galima įžiūrėti visas detales, net spalvų niuansus.

Svarbiausią vietą kiekvienoje šventovėje užima altoriai. Veliuonos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų šventovėje jie išlaikę barokines tradicijas. Vienoje iš nuotraukų ir matome didįjį altorių. Jis dekoruotas puikia XVII š. pabaigos – XIX š. pradžios dekoratyvine drožyba. Altoriuje yra XIX š. pradžios koplytėlės pavidalo tabernakulis. Manoma, kad jis 1806 m. atgabentas iš Šiluvos.

Nuotraukose išvystame ir senus šventovės varpus. Ant vieno iškalti 1766 m., o ant kito – 1804 m. Yra ir jų meniškų detalių nuotraukos.

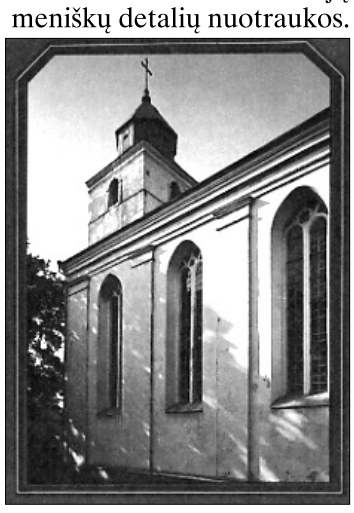

Veliuonos šventovė (1634-1644 m.)

Taip galime iš arti juos apžiūrėti.

Vienas iš šoninių altorių vadinamas Švč. Mergelės Marijos Rožinės vardu. Parodoje matome 1686 m. išleistos Švč. Mergelės Marijos Rožinio brolijos knygos titulinį lapą. Nufotografuota ir kita knyga – 1658 m. Romoje, Vatikano spaustuvėje, atspausdintas Mišių kanonas su vario graviūromis. 1809 m. po Veliuonos prepozito M. Chominskio mirties, vykdant jo valią, knyga buvo padovanota Veliuonos šventovei.

Išvystame ir unikalų paveldo objektą – drožiniais išpuoštą XVIII š. medinę aukų dėžutę. Įdomi ir šviesaus tonuoto medžio dvivėrė spinta. Jos dekoras būdingas XX š. pradžios istorinio stiliaus baldams. Vertos dėmesio ir kitų baldų nuotraukos: uždaro tipo klausykla, padaryta XIX š. pabaigoje, XX š. pradžios geometrinių formų tonuoto medžio suolai-klauptai, medinė prisieninė sakykla, datuota 1644 m.

Keliose nuotraukose atspindimas Veliuonos šventovės globėjų Jono Kazimiero Bžostovskio ir Kiprijono Povilo Bžostovskio įamžinimas. Matom J.K. Bžostovskio epitafinę lentą su memorialiniu įrašu. Matome ir nedidelį J.K. Bžostovskio portretą, nutapytą 1648 m. Šis kūrinys bene buvo skirtas globėjo epitafijai. Beje, jis 1993 m. buvo rodomas Varšuvoje veikusioje parodoje *Kur Vakarai susitinka su Rytais. Abiejų tautų asmenybių portretai. 1576-1763 m.*

Veliuonos šventovei paveikslus tapė žinomi dailininkai – Mykolas Elvyras Andrioli ir Petras Kalpokas. Parodoje išvystame jų kūrinių nuotraukas. Veliuonos šventovės sakralinis paveldas atspindi įvairių laikotarpių dvasią.

MINTYS

• *Mano obalsis tebūna: visame ieškoti Dievo, visą ką dėl didesnės Dievo garbės daryti, į viską Dievo dvasią įnešti ir viską ja perimti.* (Iš pal. J. Matulaičio užrašų)

Lietuvos globėjos paveikslas Trakuose

JUOZAS TONKŪNAS

2005 m. rugsėjo 4-11 d.d. Trakų šventovėje vyko didieji Švč. Mergelės Marijos Gimimo atlaidai. Rugsėjo 4 dieną (sekmadienį) atvažiavome anksti rytą, kad nors kurį laiką dalyvautume naktinėje Švč. Sakramento adoracijoje.

Dauguma adoracijos dalyvių – piligrimai, dalyvavę kelerius metus Kryžiaus kelio maldingose atgailos kelionėse per Lietuvą, taip pat per Europos kraštus į Romą bei Sopulingosios Motinos keliu aplankant stebuklingąsias Lietuvos Švč. M. Marijos šventoves. Šie šaunieji piligrimai – iš Klaipėdos, Šiluvos, Kauno; Aušros Vartuose prisijungė vilniečiai, žmonės iš kitų Lietuvos vietovių. Vadovas – nenuilstantis klaipėdietis Gintaras Naudžiūnas. (Lietuvos piligrimai Europos keliais nešė kryžių į Golgotos kalną Šventojoje Žemėje. Kelionė prasidėjo 2006 m. gegužės 5 dieną nuo Šiaulių Kryžių kalno. Kelionės pabaiga – spalio 18 dieną Jeruzalėje, Golgotoje (maršrutas – Gudija-Ukraina-Vengrija-Austrija-Italija-Izraelis). Tiesioginiai reportažai iš kelionės vietų vyko kiekvieną šeštadienį, 14 val. 30 min., per "Marijos radiją").

Piligrimų maldinga kelionė Vilnius-Trakai tada prasidėjo iš vakaro, rugsėjo 3-iosios rytą, po šv. Mišių Aušros Vartuose. Priešakyje – didingasis kryžius, kuris buvo nešamas visose ankstesnėse piligriminėse kelionėse. Po sustojimo Lentvaryje vakarop pasiekti Trakai.

Rytines šv. Mišias po naktinės Švč. Sakramento adoracijos atnašavo mons. Vytautas Pranciškus Rūkas. Per pamokslą monsinjoras daugiausia kalbėjo apie Trakų šventovėje esantį nuo Vytauto Didžiojo laikų malonėmis ir stebuklais išgarsėjusį popiežiaus Klemenso XI 1718 m. rugsėjo 4 d. pirmąjį Lietuvoje karūnuotą, dabar restauruotą Dievo Motinos paveikslą. Paveiksle pavaizduota Švč. M. Marija, gavusi Lietuvos globėjos titulą. Monsinjoras dėkojo visiems atvykusiems maldininkams, ypač maldingos kelionės Vilnius-Trakai piligrimams už ryžtą gelbėti Lietuvą iš tebeaugančių dorovinių nuopuolių, kurie neprastai prislėgė mūsų tautą. Jis prašė aktyvios pagalbos ir maldų, kad būtų atgaivintos senolių tradicijos – gausiai lankomas nepagrįstai primirštas pirmasis stebuklingas Švč. M. Marijos paveikslas, papuoštas popiežiaus vainiku ir gavęs Lietuvos globėjos titulą.

Daugelio knygų apie maldingas atgailos keliones autorė Birutė Žemaitytė, kalbėdama per "Marijos radiją" (2005 m. rugsėjo 6 d.), atkreipė dėmesį į tai, kad įsiklausytume į Dievo Motinos balsą – Lietuvos globėja visų mūsų labai laukia Trakuose, trokšta mums padėti, nes situacija grėsminga. Anot popiežiaus Jono Pauliaus II, vietoj gyvybės diegiama mirties kultūra. Gaila, kad esame apsnūdę. Ypač turėtų sukrusti vilniečiai. Nors kasmet maldininkų šiek tiek padaugėja, tačiau jie – tik lašas jūroje. Krikščionys privalo jausti atsakomybę už savo tautą, už savo kraštą. Matyt, trūksta informacijos. Pavyzdžiui, nemažai maldininkų rugpjūčio mėnesį pro Trakus važiuoja į Žolinės atlaidus Pivašiūnuose. Tačiau kažkodėl rugsėjo mėnesį neatvyksta į didžiuosius Švč. Mergelės Marijos Gimimo atlaidus Trakuose.

Truputis istorijos. Vytautas Didysis 1409 metais savo tėviškėje Trakuose pastatė Marijos Apsilankymo vardo šventovę. Šį dailų paveikslą tarp kitų labai vertingų dovanų, kaip svarbiausią ir didžiausią dovaną, apie 1400 metus Rytų imperatorius Emanuelis I Paleologas (1391-1425) padovanojo krikščionių tikėjimą neseniai priėmusiam Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Aleksandrui Vytautui, labai draugiškam savo bendražygiui, dažnai nugalinčiam priešus. Marijos paveikslą aukso vainikais papuošė pats Vytautas, Lietuvos kancleris Sapiega ir vicekancleris Aleksandras Naruševičius. Trakų šventovėje paveikslas greitai išgarsėjo stebuklais. Praslinkus vos 40 metų, paveikslas jau buvo apkabintas votais, paliktais dėkingų žmonių, gavusių prie to paveikslo malonių. Nuo 1603 metų buvo lankomas procesijomis iš Vilniaus, Kauno, Merkinės ir kitų vietovių. Stebuklų garsas plačiai paplito ne tik po Lietuvą, bet ir gudų, ukrainiečių, prūsų žemėse.

Stebuklingasis Dievo Motinos paveikslas Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo šventovėje
Ntr. iš Br. Kviklio knygos
Vilniaus arkivyskupija

Kai kraštą ištikdavo didelės stichinės nelaimės (karas, maras, badas ir pan.), visų akys nukrypdavo į Trakus. Dievo Motinos šaukdavosi visa tauta, vadovaujama dvasininkų. Kai 1603 metais Lietuvoje ėmė siausti maras, o paskui dėl liūčių grėsė ir badas, Vilniaus vyskupas Benediktas Vainius surengė iškilmingą atgailos procesiją iš Vilniaus į Trakus prašant Dievo Motinos pagalbos. Po to lietūs greitai liovėsi, maras baigėsi. Todėl nuo to laiko kasmet iš Vilniaus į Trakus buvo rengiamos procesijos.

Įsiveržus priešams į Lietuvą, kai viskas buvo plėšiama ir naikinama, garsusis paveikslas būdavo paslepiamas arba išvežamas į saugesnę vietą. 1655 metais rusams užėmus didžiąją Lietuvos dalį, stebuklingasis Marijos paveikslas buvo paslėptas. Rusus išvarius, 1661 metais paveikslas atvežtas į Vilniaus arkikatedrą ir pakabintas Šv. Kazimiero koplyčioje. Iškilmingomis pamaldomis ir procesijomis su tuo paveikslu į kitas Vilniaus šventoves buvo prašoma Lietuvai Marijos užtarimo ir pagalbos saugant ją nuo karo ir maro nelaimių. Iškilminga procesija iš Vilniaus į Trakus paveikslas buvo sugrąžintas 1667 m. rugsėjo 8 d. Procesijoje ėjo keturi vyskupai.

1702 metais švedams įsiveržus į Lietuvą, stebuklingasis paveikslas vėl buvo atvežtas į Vilnių ir paslėptas vyskupo Eustachijaus Katavičiaus rūmuose. Prie jo vyskupas aukodavo šv. Mišias. Karui pasibaigus, paveikslas vėl buvo grąžintas į Trakus.

Pirmojo pasaulinio karo metu paveikslas buvo išvežtas į miškuose esantį Žagarinės kaimą pas ūkininką Grabauską. Čia, prie paveikslo, buvo aukojamos šv. Mišios, į jas susirinkdavo daugybė apylinkės žmonių. Karo frontui praėjus, paveikslas buvo perkeltas į Vilniaus arkikatedrą, o po metų, rugsėjo 8 dieną, vėl grąžintas į Trakus.

Kaip minėta, paveikslas iškilmingai vainikuotas 1718 metais. Iškilmėms vadovavo Vilniaus vyskupas Konstantinas Kazimieras Bžostovskis. Vainikavimo iškilmių aprašymo 1718 metų dokumentai paskelbti laikraštyje *Trakų žemė* (1993 m. kovas-balandis, nr. 3-4). Popiežiaus vainikai iškilmingoje procesijoje, kuriai vadovavo penki vyskupai, buvo nešami į Trakų šventovę.

Nukelta į 4-tą psl.

M. Januševičius. ***Vilniaus pilys iš pietų pusės*****. 1840 m. Popierius, akvarelė**
Ntr. iš V. Drėmos knygos ***Dingęs Vilnius***

Mūsų mielas...

Atkelta iš 1-mo psl.

archyvinių nuotraukų sidabras būtų išsiliejęs virpančiose dabar jau žinomų foto meistrų rankose, skubotai dėliojančiose iš naujo atrastą jų jaunystės dienų lobį.

Mes sėdime tvankioje kino salėje ir stebime keistą Miesto atsivėrimo stebuklą. Vilnius, nufotografuotas per Pirmąjį pasaulinį karą vokiečių lakūno, primena ne tik senovinius miestų atlasus, bet ir daugiasluoksnę, daugiaerdvę struktūrą, panašią į žvaigždyną kosmoso begalybėje (tokį "žvaigždėtą", struktūriškai sumodeliuotą Vilnių mėgsta tapyti Aloyzas Stasiulevičius). Ir Vilnius, pamatytas jaunų, pradedančių fotografuoti, bet įsimylėjusių miestą vaikinų – pamatytas per šviesotamsos kombinacijas, ritmų muziką, vos pastebimą gamtos ar žmogaus judesį. Šis Vilnius sutelpa ir į mūsų, XXI š. žiūrėtojų, regą bei sąmonę. Suvoki, kad tai ir mano, ir kiekvieno iš mūsų Miestas, kurį fotografai priartina prie mūsų kiekvienas savaip. Skamba stogų ar kolonų muzikos ritmai poetiškojo Romo Rakausko nuotraukose. Filosofiškai mąslus Algimanto Kunčiaus žvilgsnis į sąmoningai prieš keletą dešimtmečių gaudytas žmonių gyvenimo akimirkas, į šviesos srautų žaismą medinės architektūros detalėse, lango užuolaidos nėriniuose, paslaptingą savo paties siluetą, tarsi sklendžiantį architektūrinės panoramos paviršiuje. Kibirkščiuoja Antano Sutkaus akys, kai senstantis menininkas prisimena anų jaunystės dienų romantikos paieškas, laipiojant Vilniaus stogais, arba pasakoja apie anų ir šių dienų valkatas, vos ne serenadas giedančius po jo namo balkonu...

Ir jau nesvarbu, ar regi spalvotą, ar nespalvotą miestą, bet matai jį ypatingoje laikų apšviestoje erdvėje. Laikas ir miestas čia susimezga tik pagal jiems vieniems žinomus dėsnius. Laikas bėga lyg vanduo, atmintį užliedamas calūno drobe, bet fotografija sustingdo jį į sidabrinį ledą, į padūmavusį ilgesį, į skaudų pojūtį, kaip reikia branginti visa tai, kas tave supa tą konkrečią dieną ir valandą. Ir kaip reikia mylėti, ką prieš tave kūrė ir kaip gyveno tie, kurių blyškūs atvaizdai lyg priekaištingi šešėliai-vaiduokliai tikrina tavo sąžinę.

Miestas stebi ir vertina žmogų, o žmogus stebi ir vertina Miestą, taip vienas kitam įkvėpdami nenutrūkstamo judėjimo pojūtį. Galbūt taip reiktų parafrazuoti foto kritiko Skirmanto Valiulio žodžius, pasakytus filmo premjeros metu "Skalvijos" kino teatre.

KAI LEMTIES VIEŠKELIU EINI...

1. Laiko dovanos

Eina laikas, nešas dienų kraitį,
Kiekvienam paskirdams dovanų,
Nori jų ar ne – turi prieiti,
Jas priimt, nors kartais neramu:

Nežinai, ar bus tos dienos šviesios,
Gal tik vėjai gainios, siaus lietus,
Kaip dienų tėkmėj gerumą tiesti,
Kad priglaust suspėtum ir kitus?

Nežinai... Ir niekas nepasako,
Kur gaiviausia lūkesčių versmė.
Stovi kryžkelėj, žvalgais to tako,
Kuris vestų džiaugtis ir laimėt.

Ir eini, nešiesi vilčių kodą,
Nerimą išsklaido patirtis.
Laiko dovanos negali būt vienodos,
Nes mes patys padedam joms šviest.

2. Ritė

Ak, ir didumas tos laiko ritės!
Kas tiek dienų lyg siūlų privijo?
Vėlus vakaras. Ankstyvas rytas.
Gegužės sniegas. Gruodžio lelijos...
Viskas sutilpo – ritė pilnėjo:
Vaikiškas juokas, jaunystės vėjas,
Patirties gijos gulė į ritę,
O metai vertė vis lapą kitą.
- - - - - - - - - - - - - - - - - -
Mynė močiutė ratelio pakojį,
O ritė suko suverptą liną.
Tada, vaikystėj, dar nežinojau,
Kad pati verpsiu savo likimą.

3. * * *

Išaugai, šermukšnėle, išbujojai,
vos pažinau tave sodybos patvory...
Kai tavo vėriniai puošė vaikystės kaklą,
buvai dar mažametė, ir man tik ketveri.
- -
Tavo branda! Nuo uogų šakos svyra...
Aš nejučiom skaičiuoju mūs metus:
tu, šermukšnėle, vis gražyn, aukštyn,
o aš palengvėle – artyn prie žemės...
Matyt, skirtingai laiko lietūs
prausė mus.

4. Iššūkis Gyvenimui

Ieškoti, eiti, nesustoti...
Tai mūsų iššūkis Gyvenimui.

Sielos sparnus auginam skrydžiui
pažinti tai, kas nepatirta,
atrast, ko trokštam, ko nežinom,
surėst svajonių, gėrio pilį.

Ilga kelionė nuo vaikystės
iki turtingos patirties.

Viltis – mus lydinti švieselė –
žadina gyvastį širdy,
kildina lūkesčius ir norus
suvokti žemėj darbo grožį.

Nusivylimų kryžkelė sustabdo...
Gal dingo spalvų muzika ir siekiai?

Vėl meti iššūkį – ne viskas atrasta.
Kiek lobių patirtim neišmatuotų!
Vėl drąsiai įžiebi savy ugnelę,
Ir Laiko blyksniai prašviesėja.

Ieškojimų tąsa beribė –
tai mūsų iššūkis Gyvenimui,
jei dieviška PALAIMA vis lydės.

Janina Marcinkevičienė, Šakiai

SAVAITĖ LIETUVOJE

Prezidentas Lenkijoje

Sausio 17 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus vienos dienos darbo vizitu vyko į Varšuvą, kur susitiko su Lenkijos prezidentu Lech Kaczynski. Valstybių vadovai aptarė Europos politikos aktualijas, būtinybę ir toliau skirti dėmesį Europos Rytų kaimynystės politikai – aktyviai remti Ukrainoje, Moldovoje bei Pietų Kaukazo valstybėse vykdomas demokratines reformas.

Ntr. DELFI

Susitikime pasikeista nuomonėmis Europos energetikos tema, kalbėta apie neseniai paskelbtą Europos sąjungos energetikos strategiją, svarbius energetinius projektus Vidurio bei Rytų Europoje. Lietuvos ir Lenkijos prezidentai aptarė naujus galimus dvišalius projektus ne tik elektros, bet ir dujų sektoriuje.

Finansavimo apribojimai

Lietuvos vyriausybė sausio 10 d. pritarė Politinių partijų ir politinių vajų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo pataisų projektui, kurį parengė seimo narių grupė. Bus draudžiama juridiniams asmenims finansuoti politines partijas ir politinius vajus. Taip pat bus numatytas naujas nuolatinis politinių partijų finansavimo šaltinis – lėšos, kurias sudaro gyventojų pajamų mokesčio dalis. Minėtos lėšos Lietuvos gyventojų prašymu bus pervedamos vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Vyriausybė taip pat pritarė siūlymui drausti transliuoti politinę reklamą per televiziją, skelbia LGTIC.

Partijų finansavimo pataisų projektas parengtas siekiant užtikrinti veiksmingą ir patikimą politinių partijų bei politinių vajų finansavimo kontrolę, finansavimo skaidrumą bei nustatyti tokius finansavimo šaltinius, kurie neturėtų nei tikslo, nei galimybių daryti įtaką Lietuvos politiniam gyvenimui bei įvairiems politiniams sprendimams tiek vidaus, tiek užsienio politikoje.

Projekto tikslas – toliau demokratizuoti šalies politinių partijų veiklą, panaikinti galimybes ekonominėms interesų grupėms remti politines partijas ir politines kampanijas bei didinti politinių partijų ir politinių vajų dalyvių atsakomybę prieš rinkėjus – mokesčių mokėtojus. Projekto nuostatos atitinka Vyriausybės 2006-2008 metų programą ir veiklos stiprinant kovą su korupcija tikslus.

"Pilietininkai" – su centristais

Pilietinės demokratijos ir Centro partijos, sausio 10 d. pasirašytu pareiškimu, paskelbė bendradarbiausią per vasario 25 dieną vyksiančius savivaldos rinkimus. Jėgų sujungimą per savivaldos rinkimus šios partijos laiko jų vienijimosi pradžia. Pilietinės demokratijos partijos pirmininko, seimo pirmininko Viktoro Muntiano teigimu, tai yra pradžia partijų jungimosi proceso, kuris užtruks gana ilgai. Pasirašytame pareiškime abi partijos rekomenduoja savo skyriams per savivaldos rinkimus sudaryti koalicinius sąrašus, tačiau nei "pilietininkai", nei centristai dar nesiima atsakyti, kaip klostysis bendradarbiavimas konkrečiose savivaldybėse.

Tai antras tą savaitę pasirašytas Centro partijos susitarimas su kita partija. Sausio 9 d. susitarime Valstiečių liaudininkų sąjunga ir Centro partija įsipareigojo kartu siekti mandatų Vilniaus miesto taryboje.

Rinkimuose į sostinės tarybą šios partijos dalyvaus su bendra rinkimų programa ir jungtiniu kandidatų sąrašu, o po rinkimų, gavus atitinkamą rinkėjų pasitikėjimą, ketina suformuoti Vilniaus miesto taryboje bendrą frakciją.

Ambasadorius Gudijoje

LGTIC žiniomis, Nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi Gudijoje tapo Užsienio reikalų ministerijos ambasadorius ypatingiems pavedimams Edminas Bagdonas. Prezidentas Valdas Adamkus sausio 15 d. įteikė jam skiriamuosius raštus. Turniškių skandale minimo E. Bagdono kandidatūrai sausio 11 d. pritarė vyriausybė, lapkričio 30 dieną – Seimo užsienio reikalų komitetas.

Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas konservatorius Audronius Ažubalis, seimo narys konservatorius Emanuelis Zingeris ir frakcijai "Tvarka ir teisingumas" (Liberalai demokratai) atstovaujantis Dailis Alfonsas Barakauskas pasirašė atskirąją nuomonę, kurioje Užsienio reikalų ministerijos žingsnis teikti E. Bagdono kandidatūrą vertinamas kaip iššūkis konstitucijoje įtvirtintam parlamentinės kontrolės principui. Šie parlamentarai reiškia įsitikinimą, kad Užsienio reikalų ministerijos teikiama E. Bagdono kandidatūra atstovauti Lietuvai Gudijoje prieštarauja Diplomatinės tarnybos įstatymo nuostatai, jog diplomatu gali tapti "tik nepriekaištingos reputacijos pilietis". **RSJ**

Laisvė brangi, ją gynę žuvo jauni

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Jei mirtis mus palies savo juoda ranka / Ir jei žūsim kovoj mes audringoj kada, / Neapleisim mes žemės, šventos tėviškėlės – / Jos padangėj keliaus mūsų gyvosios vėlės!...

Partizanas **Kostas Liuberskis**

Gražią 2006 m. rugpjūčio 27 dieną Simno šventovėje (Alytaus raj.) buvo aukojamos šv. Mišios už Liepakojų kaimo (Lazdijų raj.) žuvusius partizanus. Susirinko didelė minia žmonių. Tai nepriklausomybės ir laisvės sulaukę, okupacijai priešinęsi miško broliai, žuvusiųjų artimieji, Sibiro kančias ištvėrę, ryšininkai, bendraminčiai. Prieš šventą altorių išsirikiavo didelis būrys karinėmis uniformomis pasipuošę, pasitempę ir orūs Lietuvos laisvės gynėjai. Nuo vykusių kautynių, drėgnuose bunkeriuose išgyventų šaltų dienų, netikrumu pakaustytų naktų, praėjo daug metų, tačiau jų veiduose išliko kovinė dvasia, ryžtas. Vėliavomis nešini stovėjo išdidūs ir ryžtingi. Garbūs, sidabruotais plaukais, prieš daugelį praeitin nubėgusių metų, kovoję už Lietuvos nepriklausomybę, susirinko prisiminti jaunystės visam gyvenimui dovanotus idealus, vedusius sunkiausiomis aplinkybėmis ginti Tėvynės laisvę.

Kunigas, aukojęs šv. Mišias, pasakė gražų, prasmingą pamokslą. Jis labai apgailestavo, kad susirinkusiųjų tarpe jaunų veidų mažai. Kaip bus kuriama ateitis, nežinant praeities? Jaunimas turi žinoti, kas vyko Tėvynėje prieš ilgus dešimtmečius. Išlaikę atmintį turėtų didžiuotis tėvų, senelių didvyriškumu, jų meile savo Tėvynei. Antanina Garmutė, tragiško pokario knygų autorė, knygoje *Tėvo vasara* rašo: "Kovotojai gyvena mumyse. Nevalia jų užmiršti. Atminties naikinimas – bene baisiausia genocido forma. To siekė visų laikų okupantai ir jų tarnai, stengdamiesi mus paversti mankurtais ir klastodami mūsų istoriją".

Tikėkim, kad vis dėlto užaugs patriotinis tautos jaunimo atžalynas. Ženklų yra – tai geranoriškos ekspedicijos į Sibirą kančių keliais, kuriais praėjo artimiausieji žmonės, mūsų tautiečiai. Šios išvykos – didžiulė, įtaigi, protu ir dvasia išgyventa pamoka, kurios nerasim aprašytos nei vienam vadovėlyje.

Turėkim šviesią viltį, kad mūsų jaunoji karta supras, jog mirtys nelygioje kovoje su okupantais bei jų pakalikais, stribais nebuvo beprasmės – turime laisvę. Visų pareiga budėti, saugoti ir mylėti ją. Veltui ji negauta, krauju iškovota.

Šv. Mišios baigėsi Lietuvos valstybės himnu. Po pamaldų žmonės vyko į Liepakojų kaimą, 22 partizanų žūties vietą. Čia buvo išgirsta tragiško įvykio istorija. Ją pasakojo "Dainavos" apygardos partizanų vadas Kazimieras Savičius, nuolat besirūpinantis partizanų žūties vietų įamžinimu. Šviesią, besibaigiančios vasaros dieną ir vyko renginys, skirtas žuvusiems Liepakojuose pagerbti paminklu-kryžiaus atidengimu ir pašventinimu. Šalia K. Savičiaus, kritusiųjų ginklo brolių atminties išsaugojimo sargyboje pastoviai budi Algirdas Paškevičius, išgyvenęs partizano dalią.

Buvo 1945-ieji metai. Vasario 21 dieną, 6 valandą ryto, NKVD kariuomenės daliniai ir vietiniai stribai užpuolė Liepakojų kaimą, jame apsistojusį Antano Kušlio vadovaujamą būrį. Dvi valandas kovėsi partizanai su reguliarios okupacinės kariuomenės daliniais. 22 jaunos galvelės žuvo už Tėvynę. Kalbėjusieji nepamiršo pasakyti, kad vietinis dvidešimtmetis jaunuolis, pastebėjęs priešą, skubėjo įspėti partizanus, tačiau Simno stribo kulka nepralėkė pro šalį. Jis nesuspėjo, nepranešė...

Žuvę didvyriai buvo pagerbti gilia tyla, saliutais, sudrebinusiais širdis, primenančiais tragišką praeitį. Buvo daug kalbėjusių. Mokyklos daržan buvo numestas ne vienas akmenėlis dėl nepakankamo jaunosios kartos patriotinio, pilietinio ugdymo, dėl nepakankamos atminties atlikusiems pareigą Tėvynei.

Lietuvos globėjos...

Atkelta iš 2-ro psl.

Procesija praėjo penkerius iškilmių vartus, pastatytus ir išpuoštus Švč. M. Marijos garbei. Ketveriuose vartuose daug pagarbos skirta Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Vytautui. Vainikavimo iškilmės su atlaidais tęsėsi ištisas aštuonias dienas. Kasdien atvykdavo didžiausios žmonių minios. Pamokslai buvo sakomi lietuvių, lenkų, vokiečių kalbomis. Įspūdingai atrodė Vilniaus akademinis universitetas su visu savo senatu ir beveik visais profesoriais, mokslų magistrais ir daktarais, kurie atėjo pasipuošę vienodais apsiaustais. Akademinis jaunimas žygiavo su savo vėliavomis.

Išgarsėjo Trakai ir Lenkijos okupacijos laikotarpiu 1920-1939 metais. 1935 metais Varšuvoje mirė maršalas Juzefas Pilsudskis. Vilniaus kurija įsakė visoms šventovėms skambinti varpais už maršalą ir aukoti gedulingas pamaldas su patriotišku lenkišku pamokslu. Tačiau Trakų klebonas kun. Malinečas-Malickis pasipriešino kurijai, pasipriešino ir Trakų policijai, irgi reikalavusiai skambinti – už J. Pilsudskį. Jis neskambino varpais ir egzekvijų nelaikė. Susirinkusiems tikintiesiems pasakė pamokslą. Be kita ko, pareiškė: "Pagonys babiloniečiai įrengė paminklą savo karaliui Nabuchodonosarui ir lenkėsi jam kaip dievaičiui. O dabar pilsudskininkų Lenkija verčia mus, katalikus, pagarbinti naują pagonišką stabą – maršalą Pilsudskį, gyvenusį neteisėtai su žyde. Ne, to nebus – mes, lenkai katalikai, nenusilenksime žydiškajam Pilsudskiui". Įvyko skandalas. Vilniaus vaivada su arkiv. Jalbžykovskio sutikimu kun. Malinečą-Malickį patraukė į teismą, nuteisė pusantrų metų kalėti (žr. *Trakų žemė*, nr. 1-2, 1993 m. sausis-vasaris).

Suprantama, kad toks griežtas klebono apsisprendimas turėjo nemažai priežasčių. Bent keletą jų tikslinga paminėti. 1920 metais sulaužiusi spalio 7 dienos Suvalkų sutartį, Lenkija užgrobė Rytų Lietuvą ir Lietuvos sostinę Vilnių. Vilniaus vyskupas Jurgis Matulaitis iš savo rūmų stebėjo, kaip Pilies kalne, nuo pilies, buvo nuplėšta Lietuvos vėliava ir jos vietoje iškelta lenkiškoji su ereliu. Tada vyskupas buvo spaudžiamas ta proga aukoti šv. Mišias arkikatedroje, tačiau jis atsisakė. Vyskupas taip pat atsisakė aukoti šv. Mišias minint lenkų okupacijos metines.

1919 metais, kai vyko kovos tarp lenkų ir lietuvių, vizito į Vilnių J. Pilsudskis važiavo pro Aušros Vartus. Prie jų laukė pasipuošę dvasininkai. J. Pilsudskio automobilis, lydimas kitų, nesustojo, pralėkė, net kepurės niekas nepakėlė. Kitą dieną J. Pilsudskis atsiprašė vyskupo, kad nesustojęs Aušros Vartuose. Buvo pranešta, kad tai nepatiko kapitulai. Vyskupas nieko neatsakė – ne jo gi buvo toks planas.

Jie abu lietuviai, bet iš skirtingų pasaulių. J. Pilsudskis – tik gente lituanus (gimimo lietuvis), mokąs ir kalbą, bet natione polonus (pagal tautinį apsisprendimą – lenkas), su Bažnyčia neturįs ryšio – socialistas, gyvena susidėjęs. Jo legionieriai brovėsi gilyn į Lietuvą. Buvo sudaryti sąrašai apskričių viršininkų ir kitų valdininkų, kurie turėjo pakeisti lietuvius. Pradėta areštuoti įtakingesnius lietuvius (žr. S. Yla, Jurgis Matulaitis, Vilnius, 1993). Užėmus Vilnių, J. Pilsudskis Aušros Vartų koplyčiai paliko nedidelį votą be jokių tradicinių krikščioniškų simbolių, tačiau su įrašu: "Dėkui Tau, Motina, už Vilnių".

1927 m. liepos 2 d. Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslas vainikuotas popiežiaus Pijaus XI palaimintomis naujomis karūnomis. Ta proga šv. Mišios lietuviams buvo aukojamos ne Aušros Vartų šventovėje ar koplyčioje, o prie Šv. Jurgio šventovės. Į vainikavimo iškilmes atvyko Lenkijos prezidentas, aukščiausi pareigūnai, Bažnyčios hierarchai. Tačiau nepakviesti Lietuvos Bažnyčios hierarchai, valstybės pareigūnai. Lenkijos pusė buvo apsisprendusi, kad paveikslas būtų vainikuotas Lenkijos Karalienės titulu. Mat Aušros Vartų Švč. M. Marija imta vadinti Rytinių Lenkijos sienų globėja. Tačiau pasipriešino popiežius Pijus XI ir Aušros Vartų Marijai suteikė Gailestingumo Motinos titulą.

Popiežiaus palaimintų karūnų likimas nėra žinomas. 1933 metais Aušros Vartų frontone buvę lotyniški užrašai "Mater Misericordiae" ("Gailestingumo Motina"), žemiau – "Sub tuum praesidium confugimus" ("Tavo apgynimo šaukiamės") buvo nuimti ir pakeisti lenkiškais. Užrašai atstatyti 1939 metais, kai Vilnius grąžintas Lietuvai.

Praslinkus metams po J. Pilsudskio mirties, t.y. 1936 metais, jo širdis buvo palaidota prie Rasų kapinių sienos. Yra nenormalus, ypač krikščioniško požiūriu, toks mirusiojo atskirų kūno dalių išdalijimas ir palaidojimas skirtingose vietose. Komplikuota ir nemaloni šio kapo istorija nuo pat pradžių pasitarnavo tautinės neapykantos ir konfliktų kurstymui.

Nemaloni bei problematiška situacija buvo ir Lenkijoje. Aukščiausia valstybės valdžia nusprendė J. Pilsudskio palaikus (be širdies) palaidoti Krokuvos Vavelio karališkųjų rūmų (Katedros) kriptoje. Kažkiek priešinosi Bažnyčios vadovybė (kardinolas Hond). Bažnyčios teritorijoje pagal Katalikų Bažnyčios kanonus negalima laidoti tų, kurie, gyvi būdami, neturėjo ryšio su Bažnyčia. Kad nekiltų pavojingų sukrėtimų bei skaldymosi visuomenėje, Bažnyčios hierarchai iš dalies nusileido, ir J. Pilsudskis buvo palaidotas šiek tiek neutralesnėje vietoje.

Kaip minėta, Trakų klebonas kun. Malinečas-Malickis už J. Pilsudskio kritiką buvo nuteistas pusantrų metų. Atkalėjęs į Trakus jau negrįžo.

Nuo pat XVII š. pradžios pagaminta daugybė Trakų Dievo Motinos stebuklingo paveikslo kopijų – paveikslėlių ir medalėlių. Jie gaminti daugiausia užsienyje. Latvijos žymiausia Švč. M. Marijos šventovė Agluonoje turi stebuklingą Marijos paveikslą – Trakų Dievo Motinos paveikslo kopiją, tad ir šie miestai tarsi giminiuojasi. 1993 metų rugsėjo mėnesį Agluoną aplankė popiežius Jonas Paulius II. *Lietuvos aidas* 1996 metais aprašė Latvijos piligrimo Alberto Krenevskio kelionę pėsčiomis maršrutu Trakai-Agluona (kasdien nueidavo 30-40 km). Agluoną maldininkas pasiryžo pasiekti 1996 m. rugpjūčio 14 d. Vakare Bazilikoje, prie popiežiaus Jono Pauliaus II altoriaus, buvo aukojamos šv. Mišios. Rugpjūčio 15 dieną, per Žolinę, Latvijoje yra nedarbo diena. Šiai šventei 1996 metais žygius po Latviją paskyrė 40 grupių, tai yra apie 50 tūkst. maldininkų.

Po iškilmingo paveikslo vainikavimo 1718 metais specialioje knygoje pradėti rūpestingai užrašinėti stebuklingi įvykiai Trakuose. Iki 1793 metų toje knygoje užrašyti 42 stebuklingi įvykiai. Yra ir iš vėlesnių laikų. Įdomu, kad nuo seniausių laikų daug kur Lietuvoje Švč. M. Marijos Gimimo atlaidus žmonės liaudiškai vadina trakinėmis. Net garsiuosius Šiluvos atlaidus seneliai vadino ne šilinėmis, o trakinėmis, patys nesuprasdami nei žodžio prasmės, nei kilmės (žr. Birutė Žemaitytė. *Sopulingosios motinos keliu.* 2005).

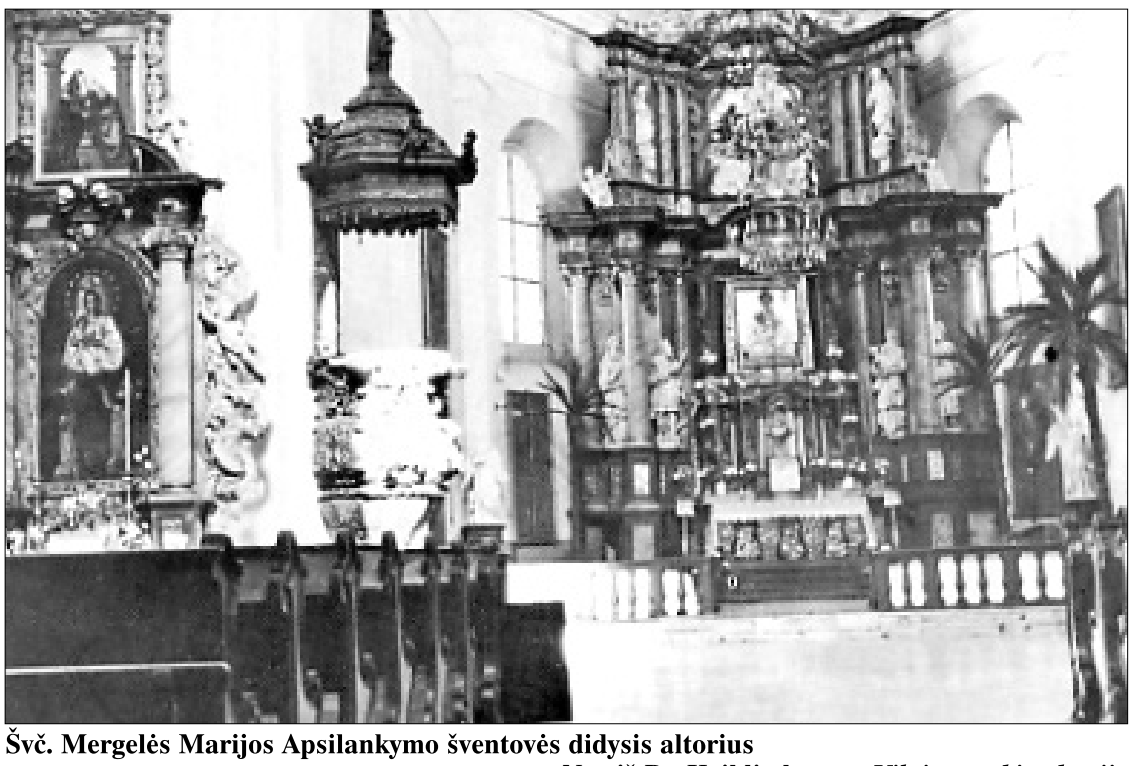

Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo šventovės didysis altorius
Ntr. iš Br. Kviklio knygos *Vilniaus arkivyskupija*

Prel. Kazimiero Dobrovolskio 70 metų kunigystės deimantinis jubiliejus Lietuvių kolegijoje, Roma, 2006.VI.11

Ko nepasiekė Suslovas...

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Sovietų ideologo Suslovo siekis Lietuvą turėti "deržavos" sudėtyje, tačiau be lietuvių, regis, septynioliktais iš tos "deržavos" išsivadavimo metais įgijo tąsos baigtį.

Šių metų lapkritį Konstitucinis teismas (KT) išaiškino, kad būtina mažinti grupę asmenų, galinčių pretenduoti į dvigubą pilietybę, nes dabar tokia pilietybė yra plačiai paplitęs reiškinys, o turėtų būti itin reta išimtis. KT pripažino, kad konstitucijai prieštarauja lietuvių kilmės asmenims Pilietybės įstatyme padaryta išimtis turėti dvigubą pilietybę. Prieštaraujančia konstitucijai pripažinta ir įstatymo nuostata, kad iš asmens, norinčio susigrąžinti Lietuvos pilietybę, nereikalaujama atsisakyti turimos kitos valstybės pilietybės.

Šis KT nutarimas praktiškai užkirto kelią užsienyje gyvenantiems tautiečiams ar jų vaikams gauti žalią pasą neatsisakius kitos šalies pilietybės. Pagal galiojusį Pilietybės įstatymą lietuvių kilmės asmenys, jų vaikai ir vaikaičiai galėjo gauti Lietuvos pilietybę ir išsaugoti valstybės, kurioje gyvena, pasą.

Pirmas po nepriklausomybės atkūrimo lietuvių iš Lietuvos išvaikymo etapas jau įvykdytas, apie pusę milijono tautiečių atsidūrė užsieniuose (priežastys visiems žinomos). Buvo likę juos pasmerkti amžinai tremčiai. Ir tai pagal galutinį ir neskundžiamą KT išaiškinimą jau įvyko.

Ar dar dainuos tautiečiai užsieniuose *Leiskit į Tėvynę, leiskit pas savus,* ar begalėsime juos kviesti "Grįžkit į Tėvynę, grįžkit pas savus?".

Jei į šiuos klausimus neįgalės atsakyti tautos išrinktieji atstovai ir valstybės vadovai, atsakymą turės duoti tautiečiai Lietuvoje ir užsieniuose (referendumu keisti konstituciją).Vilkimės, kad valdžioms užteks galių, jei nepritrūks geros valios.

Antivyriausybinės demonstracijos Rusijoje

ALGIMANTAS EIMANTAS

Rusijos saugumas 2006 m. gruodžio 16 d. sulaikė ir išblaškė tūkstantines savo tautiečių minias, vykstančias į priešvyriausybines demonstracijas Maskvoje. Apie 400 tų aktyvistų buvo suimta; dalis jų buvo paleista kitą dieną.

Žurnalistė Maria Danilova rašo, kad per 2000 demonstrantų praspruko pro OMON būrius ir suruošė eiseną, kuri šūkiais ir plakatais reikalavo prezidentą V. Putiną nutraukti visapusiškai antidemokratinę valdžios veiklą.

Rusijos Dumos opozicija viešai pareiškė, kad panaudota jėga prieš demonstrantus ir protesto dalyvius aiškiai rodo Kremliaus žingsniuotę į autokratinę santvarką ir netoleravimą krašte kitokios politinės pažiūros.

Buvęs pasaulio šachmatų meistras Gary Kasparov, minimas kaip vienas kiečiausių Putino kritikų, taipogi nesigaili Kremliui aštrių priekaištų. Jis prideda, kad įvykusi demonstracija, nors policijos niokota, visoje valstybėje tapo sėkmės simboliu nepritariantiems dabartinės valdžios veiksniams. Mūsų protestas, sakė jis, išryškina Kremliaus demagogų silpnybes ir sukelia abejones jų pačių rikiuotėje apie savo sugebėjimus, tautos mentalitetą ir valią bei galią jų rankose.

"Ateis diena, nepertoliausia, kada tie valdžios oligarchai turės paklusti mūsiškės "gana!". To reikės, nes su V. Putinu priešakyje Rusijos parlamentas buvo paklusniai sulipdytas, smarkiai apribota opozicija, tiesioginiai gubernatorių rinkimai panaikinti, labai suvaržytos žmogaus teisės, įvesta spaudos kontrolė, o radijo ir televizijos laidos cenzūruojamos.

Iš visų V. Putino programuotų potvarkių galima spręsti kur glūdi Rusijos ateitis. Tad nesunku pritarti jo kritikams, kas darytina krašto ir piliečių gerovei. Tik demokratijos principai, išvien pasaulinės vizijos apimtyje išugdys laisvę, taiką, vienybę ir gerovę pasaulyje. Tam tikslui kiekviena autonomija derinasi prie kitų savarankiškai, pilnateisiškai ir atvirai.

OVER A CENTURY OF SERVICE 18 74

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Algis MEDELIS
QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų -
apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę,
Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!
VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės -
Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800
Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietoves siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

KANADOS ĮVYKIAI

Kontrolė muitinėse

Kiekvieną dieną per Kanados-JAV sieną pervežama 2 bln. dol. vertės krovinių. Jų apyvartą tarp Kanados ir Amerikos paspartins nauja kontrolės sistema pasienio muitinėse. Jai federacinė vyriausybė numačiusi skirti 400 mln. dolerių per artimiausius penkerius metus. "Electronic manifest system" pagerintų jau esančią krovinių kontrolės programą. Naujoji sistema leistų dar sparčiau ir patikimiau tikrinti krovinių srautą, netrukdant jo judėjimo. Dar apie 30 mln. bus išleista privačių krovinių pervežimo verslovių saugumui pagerinti, taip pat ryšiams su JAV pasienio saugumo tarnybomis derinti.

Kanados ministeris pirmininkas S. Harper, lankydamasis Toronto Vaikų ligoninėje, pareiškė, kad jo vyriausybė numačiusi skirti 2.6 mln. dol. naujai vaikų ligoninių informacinei sistemai. Ji bus įdiegta 16-oje vaikų ligoninių. Tikimasi, kad šis projektas padės sumažinti anestezijos reikalaujančių vėžio, neurologijos, širdies, regėjimo, stuburo ir dantų operacijų laukimo laiką mažiesiems pacientams.

Dideli renginiai – konferencijos, susitikimai, festivaliai – palieka nuo 15 iki 27 t. atliekų, kurios teršia mūsų aplinką. Toronte surengtas pirmasis pasitarimas Šiaurės Amerikoje. Daugiau kaip 3,000 jo dalyvių sprendė kaip maksimaliai sunaudoti visas atliekas, likusias po daugelio susitikimų ir konferencijų. Pagal pasaulio susitikimų organizatorių tarnybos duomenis, 4 dienas trunkantis renginys palieka 90,000 butelių arba gėrimų dėžučių, 75,000 puodelių, 87,000 servetėlių, 62,000 lėkščių. Toronte esantis Renginių centras (Metro Convention centre) turi geros patirties perdirbant buitines atliekas, 60% sumažinant jų kiekį.

Kanados piliečiai, dirbantys karinėje pramonėje, gali prarasti savo darbą, jei ji atlieka JAV užsakymus. JAV Pentagono slaptajame sąraše yra 20 draustinų tautybių sąrašas. Pagal jį kai kurių tautybių specialistai negali dalyvauti, atliekant šios šalies gynybos ministerijos užsakymus. Tai Kinija, Kuba, Sirija , Libanas, Iranas ir kitos. Kanados vyriausybė bando įtikinti amerikiečius, kad kitataučiai specialistai, dirbantys įmonėse, nesudaro grėsmės nei Amerikos, nei Kanados saugumui. Kanada gauna pelningus užsakymus lėktuvams ir kitokiai kosminei įrangai, todėl priversta taikstytis su šiais reikalavimais, nors jie ir sukelia nepatogumų, prieštarauja žmogaus teisių nuostatoms.

Kanados architektas Brian Brisbin atlieka užsakymą iš Maskvos, patį didžiausią savo profesinėje karjeroje ir Kanados architektūros istorijoje. Jis sukūrė projektą dideliam kultūros ir sporto centrui ant Maskvos upės kranto, netoli Kremliaus. Tai bus erdvi 6,000 vietų koncertų salė, prekybos centrai, sodai, sporto žaidynių laukai, čiuožykla ir kt. – ištisas miestas po stogu. B. Brisbin turi daug patirties projektuojant didelius centrus ir pastatus, ypač sprendžiant girdimumo problemas didelėje erdvėje. Laimėti 1 bln. dol vertės užsakymą B. Brisbin padėjo ne tik jo projektas, labiausiai atitikęs maskviečių norus, bet ir patirtis statant šiaurės klimato sąlygomis. Šiuo metu konsultacinė verslovė Guelph, ON, bando būsimo pastato modelio stogų atsparumą sniego dangai ir kitoms salygoms. B. Brisbin vadovaujama grupė taip pat projektuoja Niujorko Madison aikštės sodų rekonstrukciją.

Calgary miestas (Albertos provincija) vis dažniau patraukia tarptautinio verslo specialistų dėmesį. Albertos naftingasis smėlis pritraukia ne tik naftos gavybos, bet ir pasaulyje žinomus bankininkystės, investavimo specialistus. Savo įstaigas Calgary jau įkūrė pasaulyje žinomos verslovės "Citygroup INC.", "Credit Suisse Group", "Lehman brothers" ir kitos.

Moncton miesto (New Brunswick) zoologijos sodas, paprastai uždaromas žiemai, atvėrė duris lankytojams, kad jie galėtų atsisveikinti su ilgamečiu jo gyventoju Sibiro tigru Tomaru. Tomaras, nelaisvėje gimęs ir užaugintas tigras, čia gyveno beveik 20 metų, tapo visų numylėtiniu. Tačiau veterinarijos specialistai perspėjo, kad dėl sunkios inkstų ligos jam liko neilgai gyventi. Todėl zoologijos sodo administracija nutarė padaryti atsisveikinimo su numylėtu tigru dieną.

Waterloo universiteto studentai galės klausytis 2003 m. Nobelio premijos laureato paskaitų. Sir A. Legget sutiko dirbti šio universiteto institute "Quantum Computing" mokslo tyrimų profesoriumi. Tai trečiasis Nobelio premijos laureatas, dirbantis Kanadoje. Chemijos mokslininkas John Polianyj dirba Toronto universitete, C. Wieman – B. Kolumbijoje. **S.K.**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

REIKALINGA REFORMA

LGTIC žiniomis, statistika rodo, kad jei neįvyks aukštojo mokslo reforma, gali po 5 metų dėl mažų atlyginimų nebelikti dėstytojų, kurie norėtų dėstyti aukštosiose mokyklose. LTV2 laidoje "Savaitės atgarsiai" pabrėžta, kad per pastaruosius metus valstybės biudžetas išaugo beveik trigubai, o lėšos mokslui ir studijoms – tik penktadaliu. Šiuo metu apsigynusio disertaciją dėstytojo vidutinis atlyginimas – 1,2 tūkst. litų. Siūloma įvesti studentų finansinį "krepšelį", kad universitetai pradėtų konkuruoti dėl studentų. Šiuo metu Lietuvoje yra didžiausias studentų skaičius Europos sąjungoje, tačiau vienam studentui tenkančios lėšos – mažiausios. Vilniaus Gedimino technikos universitete yra 600 dėstytojų, iš jų 300 turi šešiasdešimt metų ar daugiau. Po 5 metų juos reikės pakeisti. Universitetas per metus parengia 30 doktorantų, iš kurių apie 25 pasilieka", – teigė švietimo ir mokslo ministerės patarėjas Giedrius Viliūnas. Lietuvoje mokslininkai iki 35 m. sudaro tik apie 12%. Laidoje pabrėžta, kad mokslo darbuotojų atlyginimams didinti esą trūksta politinės valios.

NAUJAS VADOVAS

LGTIC praneša, kad sausio 15 d. "Žinių radijo" generaliniu direktoriumi išrinktas rašytojas Saulius Stoma. Radijo stoties generalinio direktoriaus pareigose jis pakeis keturis mėnesius stočiai laikinai vadovavusią Laimą Abromaitytę, kuri toliau liks vyriausiąja "Žinių radijo" redaktore. Ji laikinai vadovavo šiam radijui, kai praėjusių metų rugsėjo pabaigoje iš pareigų buvo atleistas generalinis direktorius Vaidotas Žukas. Radijo stotyje lieka veikti savivaldos taryba, kuriai ir toliau vadovaus žurnalistas Audrys Antanaitis. Naujasis "Žinių radijo" vadovas teigia gerai vertinąs dabartinę radijo veiklą ir didelių reformų nežada, nors stengsis didinti apžvalgininkų skaičių, pateikti klausytojams daugiau įvairiapusės analizės, išsamių komentarų, padaryti radiją dar gyvesnį ir dar greičiau reaguojantį į įvairiausių sričių aktualijas. 80% UAB "Žinių radijas" akcijų priklauso didžiausiai Lietuvoje statybos, ūkio ir buities reikmenų prekybos įmonių grupei "Senukai".

KINAS POPULIARĖJA

2006 m. Lietuvos kino teatruose apsilankė 2.4 mln. žiūrovų, t.y. 97.6% daugiau negu 2005 m. 2004 ir 2005 m. kino teatrų lankytojų skaičius pamažu mažėdavo. Visi 2006 m. Lietuvoje rodyti filmai uždirbo 25.3 mln. litų – 95% daugiau negu užpernai, skelbia LGTIC (kinas.info). Pelningiausiu filmu Lietuvoje praėjusiais metais tapo animacinė juosta *Ledynmetis 2: Eros pabaiga*, kino teatruose surinkusi 1.64 mln. litų. 2005 m. populiariausio lietuvių režisieriaus Algimanto Puipos *Dievų mišką Ledynmetis* pajamomis aplenkė net 2.5 karto. Dar trims filmams praėjusiais metais pavyko uždirbti daugiau negu milijoną: *Medžioklės sezonas atidarytas!* surinko 1.46 mln. litų, *Boratas* – 1.28 mln. litų, *Da Vinčio kodas* – 1.27 mln. litų. Pažymėtina tai, jog visos 5 lietuviškai dubliuotos juostos pateko į pelningiausių filmų dešimtuką – devintoje vietoje pelningiausiųjų sąraše likę *Srovės nublokšti* dar rodomi kino teatruose. 2005-aisiais populiarumu nustebino lietuviška juosta *Dievų miškas* pagal Balio Sruogos knygą, uždirbusi per 600,000 litų. Kino statistika rodo, kad 2006 m. lietuviškam kinui nebuvo tokie sėkmingi, nors komerciniame repertuare pristatytas rekordinis filmų skaičius – net 5. Geriausiai sekėsi Audriaus Juzėno vaidybiniam filmui *Vilniaus getas*, kuris surinko 176,400 litų.

"BŪK SAUGUS KELYJE!"

Sausio 15 d. Valstiečių liaudininkų sąjunga trijuose didžiuosiuose Lietuvos miestuose – Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje – pradėjo pirmąjį dešimt dienų truksiantį vajų "Būk saugus kelyje!". Į miestų gatves organizatoriai išvažiavo specialiais autobusais, kur bendravo su miestiečiais saugaus eismo tema, dalino lankstinukus su praktiniais patarimais vaikams bei suaugusiems, kaip saugiai elgtis gatvėje ir kelyje. Be to, kartu su informaciniais lankstinukais buvo dalinami ir vajui specialiai pagaminti atšvaitai "Būk saugus kelyje!". Pagrindinis vajaus tikslas – atkreipti visuomenės dėmesį į didelį nelaimingų atsitikimų gatvėse ir keliuose skaičių bei kviesti miestų gyventojus, nevyriausybines organizacijas jausti didesnę atsakomybę ir imtis konkrečių veiksmų. Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjunga atkreipia dėmesį, kad pastaraisiais metais nuostoliai dėl eismo įvykių sudarė vieną dešimtąją metinio šalies biudžeto dalį, tai yra apie 2.1 bln. litų. Per 2005 metus eismo įvykių metu žuvo 760 žmonių, o sužeisti 8497 žmonės. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUOSE

Palydint labdaringą veikėją ir gydytoją

Atsisveikinimas su a.a. dr. Jonu Adomavičiumi Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventovėje Čikagoje

2006 m. gruodžio 15 d., atšventęs savo 95-jį gimtadienį, žymusis Čikagos lietuvių gydytojas, knygų autorius, visuomenininkas, rėmėjas dr. J. Adomavičius gruodžio 20-ją ramiai ir netikėtai iškeliavo amžinybėn.

Visą gyvenimą buvęs kuklus žmogus, jis tai tesėjo iki jo pabaigos: testamente buvo nurodęs neruošti jokių iškilmingų viešų atsisveikinimų, pasitenkinant vien tik pamaldomis šventovėje.

Jo valia buvo įvykdyta, tokios pamaldos įvyko sausio 6 d. rytą Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos, kuriai velionis priklausė, šventovėje. Į erdvius maldos namus Čikagos Marquette Parke susirinko apie 250 žmonių, kurie norėjo atiduoti pagarbą šiam tauriam tautiečiui. Atvykusieji šventovės priekyje galėjo pastebėti uždengtą urną su mirusiojo palaikais, didoką jo nuotrauką iš jaunystės laikų.

Visas apeigas šventovėje atliko kun. dr. Arvydas Žygas, kuris taip pat aukojo ir šv. Mišias už velionį, pasakė prasmingą pamokslą. Kadangi šventovėje buvo ir būrelis lietuviškai nesuprantančių, tai pamokslas ir Evangelija buvo perteikta abiem kalbom. Pamokslininkas, kuris velioniui davė ir paskutinį patepimą, bandė išskaičiuoti visus geruosius dr. J. Adomavičiaus darbus, kuriuos jis nesavanaudiškai darė artimui. Velionis buvo pristatytas kaip neeilinė asmenybė, atsidavusi kitiems žmonėms. Dr. J. Adomavičiaus gerą širdį pajuto gana didelė dalis pamaldose dalyvavusiųjų žmonių.

Pasibaigus pamaldoms, kun. dr. A. Žygas urną su velionies pelenais nunešė testamento vykdytojai dr. Rožei Šomkaitei iš New Jersey valstijos. Ji žada palaikus nuvežti Lietuvon ir ten palaidoti prie dr. J. Adomavičiaus artimųjų.

Kai kurie pamaldose dalyvaujantys tautiečiai būtų norėję praeiti palei velionies palaikus ir tokiu būdu paskutinį kartą atsisveikinti. Deja, tokia galimybė jiems nebuvo suteikta.

Norintieji pagerbti dr. J. Adomavičiaus darbus, turi galimybę aukoti jo įsteigtam fondui, remiančiam talentingus neturtingų šeimų studentus. Šio fondo adresas: Lithuanian Educational Assistance and Relief Foundation (turi atleidimą nuo mokesčių), 386 Hillside Place, South Orange, NJ 07079.

A.a. dr. Jonas Adomavičius

Baigiant šį trumpą aprašymą, reikia pasidžiaugti, jog dr. J. Adomavičius suspėjo išleisti savo didįjį veikalą – 12-kos tomų knygų seriją – *Kvieslys sveikaton,* kuris yra pats geriausias jam paminklas. Be to, reikia pažymėti, jog jis praėjusią vasarą susilaukė ir Lietuvos valstybinio apdovanojimo už nuopelnus savo kraštui, kurio jis tikrai yra vertas.

Rašančiam šias eilutes teko su dr. J. Adomavičiumi neseniai bendrauti, kalbėtis ruošiant straipsnį jo 95-jo gimtadienio proga. Tada daktaras dar aiškiai ir dalykiškai kalbėjo – visai neatrodė, kad netrukus jo neturėsime savo tarpe.

Tegul jo palaikai ilsėsis tėvynėje Lietuvoje, apie kurią jis visą laiką galvojo ir jos naudai dirbo. **E. Š.**

Amerikos lietuvių fondo "Dovana nariams"

Dažniausiai Amerikos lietuvių fondo vadovybė prieš Kalėdų šventes savo nariams išsiuntinėdavo ateinančių metų kalendorius. Tačiau 2006-jų pabaigoje nariai susilaukė kiek vertingesnės dovanos – ALF stipendininkų – Gabrieliaus Aleknos, Vakarės Petroliūnaitės ir Evelinos Puzaitės – kūrybos kompaktinės plokštelės. Ant šios plokštelės įdėklo matome visų trijų atlikėjų nuotraukas, pavardes ir užrašą *Dovana nariams.* Antroje įdėklo pusėje išspausdintos trumpos atlikėjų biografijos lietuvių ir anglų kalbomis. Iš jų sužinomas buvusių ALF stipendininkų išsilavinimas bei pasiekimai iki šių dienų.

Stipriausiai iš to trejetuko yra pasirodęs pianistas Gabrielius Alekna, keturiolikos konkursų laureatas. Gimęs Lietuvoje, muzikos mokslą tęsė garsiojoje Julliard mokykloje Niujorke, kurioje baigė bakalauro, magistro ir doktorato studijas.

Gana plati yra ir Evelinos Puzaitės kūrybinė biografija. Ir ji pradėjo fortepiono studijas Lietuvoje. Yra studijavusi Londone, tapusi daugelio tarpt. konkursų laureatė įvairiose valstybėse.

Vakarė Petroliūnaitė yra iš jų jauniausioji. Ji ne pianistė, bet vokalo atstovė. Augusi Lemonto apylinkėje, čia baigė Maironio lituanistinę mokyklą, dainavo Lietuvių operos chore. Dabar siekia bakalauro laipsnio Princetone, New Jersey valstijoje ir planuoja tęsti vokalinės muzikos studijas. Beje, šiai kompaktinei plokštelei įrašas padarytas per Amerikos lietuvių fondo surengtą koncertą 2006 m. lapkričio 4 d.

Kartu su kompaktine plokštele buvo įdėtas ir šventinis pasveikinimas, pasirašytas ALF tarybos pirm. Vytauto Kamanto ir ALF valdybos pirm. Sigitos Balzekienės. Sakoma: "Įrašas parodo Jūsų dosnumo svarbą, prisideda ne tik prie šių jaunų žmonių pasisekimų, bet ir prie 1,000 mokslo stipendijų ir nesuskaičiuojamų įvairių organizacijų bei asmenų, per daugelį metų gavusių Amerikos lietuvių fondo paramą".

Čia reikia pažymėti, jog šiemet, 2007-siais, Amerikos lietuvių fondas pažymės savo veiklos 45-uosius metus.

Tiems, kurie nespėjo į jį įstoti, dabar yra gera proga tai padaryti. Amerikos lietuvių fondo adresas: 1491 127 St., Lemont, IL 60439, tel. 630 257-1616. **E.Š.**

Hamilton, ON

A.a. PRANĖS DALIENĖS vienuoliktųjų mirties metinių prisiminimui sūnus Leonas ir Sue Klimaičiai *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukojo $5,000.

Lietuvių kredito kooperatyvas TALKA *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukojo $500.

Dėkojame už šias aukas, kurios padės tolimesnei mūsų veiklai. **PLV komitetas**

DĖMESIO!
***TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ* naujas elektroninis paštas – tevzib@rogers.com**

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143
Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

Brazilijos lietuvių tautinių šokių grupė "Nemunas", pasirodanti įvairių švenčių bei renginių progomis **Ntr. iš žurnalo *Mūsų Lietuva***

Iš lietuvių veiklos Britanijoje

Lietuvių katalikų centro "Židinys" 2006-ųjų svarbiausių įvykių kronika

Kas antra savaitė visus metus Aušros Vartų Marijos "Židinio" koplyčioje Nottinghame šv. Mišias aukojo kun. Petras Tverijonas (London).

Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios paminėjimas Nottinghame, dalyvaujant Lietuvos ambasadoriui JK Aurimui Taurantui. Šv. Mišios už Lietuvą ir kun. dr. Vytauto Briliaus paskaita apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios vaidmenį išsilaisvinant Lietuvai iš sovietų okupacijos. Lietuvos valstybės apdovanojimo įteikimas Antanui Petkevičiui Wolverhampton.

Kovo 11-osios paminėjimas Cardiffe, "Židinio" iniciatyva organizuotas garbės konsulo Anthony Packer. Kun. dr. Vytauto Briliaus paskaita apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios reikšmę išsilaisvinant Lietuvai iš sovietų okupacijos (anglų kalba).

Velykos "Židinyje", Mišias aukojo mons. dr. Gintaras Grušas, Lietuvos vyskupų konferencijos sekretorius (Vilnius).

Birželio 18-oji: kun. dr. Stepono Matulio, MIC, mirties trečiosios metinės Nottinghamo St. Barnabas katedroje. Šv. Mišias anglų ir lietuvių kalbomis aukojo kun. dr. Vytautas Brilius, MIC. Po Mišių Didžiosios Britanijos Lietuvių Katalikų Bendrijos pirmininko Stepono Vaitkevičiaus suruoštas priėmimas kviestiniams svečiams "Židinio" kiemelyje, dalyvaujant Kolumbo riteriams (Knights of Columbus, Peterborough).

Gruodžio 9 d. "Židinyje" šv. Mišias už mirusio Nottinghamo lietuvių pirmininką Julių Damaševičių, dalyvaujant Lietuvos ambasadoriui Vygaudui Ušackui, aukojo kun. Linas Sipavičius, MIC, (Marijampolė) ir kun. Petras Tverijonas (London).

Šv. Kalėdos "Židinyje". Piemenėlių ir Kalėdų ryto Mišias aukojo kun. Jonas Cikana (Roma).

Esame labai dėkingi kun. Petrui Tverijonui ir kun. dr. Vytautui Briliui, MIC, Lietuvos marijonų vienuolijos vyresniajam bei visiems kitiems jų pakviestiems kunigams.

Taip pat esame nuoširdžiausiai dėkingi a.a. Linui Jusiui, Benui Rameliui, Antanui Petkevičiui, Stanislovui Štarkai, Genei Ivanauskienei, Marytei Žemaitienei, Genutei Juozelskiai, Danieliui Gintui, Felei Damaševičienei, Anelei Važgauskienei ir kitiems visiems nuolatiniams "Židinio" talkininkams bei rėmėjams.

Dėkojame visiems Nottinghamo universiteto studentams, kurie jungėsi į "Židinio" veiklą, visų pirma Indrei, Gabrielei, Giedrei, Marijui ir Giedriui, kurie visada, kai tik studijų laikas leisdavo, stengėsi dalyvauti šv. Mišiose ir susitikimuose.

Esame dėkingi ambasadoriams Aurimui Taurantui ir Vygaudui Ušackui už dėmesį bei jungimąsi į "Židinio" veiklą, taip pat visiems, dalyvaujantiems Mišiose ir susitikimuose.

Dr. Darius Furmonavičius,
Didžiosios Britanijos
Lietuvių Katalikų Bendrijos
sekretorius

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING &
APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

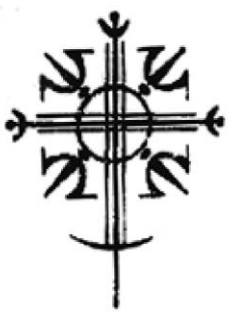

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA **LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS**

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 55 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	
kasd.pal.čekių sąsk. iki	0.75%
santaupas	1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk.	0.75%
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius	2.35%
180 dienų indėlius	2.50%
1 m. term. indėlius	3.80%
2 m. term. indėlius	3.80%
3 m. term. indėlius	3.85%
4 m. term. indėlius	3.85%
5 m. term. indėlius	4.20%
RRSP ir RRIF	
(Variable)	1.00%
1 m. ind.	3.80%
2 m. ind.	3.80%
3 m. ind.	3.85%
4 m. ind.	3.85%
5 m. ind.	4.20%

PASKOLAS	
Asmenines nuo	6.35%
nekiln. turto 1 m.	6.35%

- ***Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai***
- ***Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki $100,000.00 sumos draudimu***

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Praėjusį rudenį Rytinėje JAV pakrantėje, North Carolina valstijoje, netoli dvynių miestų Raleigh-Dunham įsisteigė nauja JAV lietuvių bendruomenės apylinkė. Pastaruoju metu šioje apylinkėje susitelkė apie 30 jaunų šeimų, atvykusių darbuotis daugiausia universitetuose, medicininių technologijų bei vaistų bendrovėse. Pagal studentų programą "Work and Travel", nemažai jų atvyksta dirbti iš Lietuvos kurortuose prie vandenyno, viename žymiausių – Outer Banks kurorte. Viskas prasidėjo nuo nedidelių susibūrimų per šventes. Kilo mintis steigti ir lietuvišką mokyklėlę. Susirinkime valdybos pirmininku išrinktas dr. Enrikas Vainorius, gydytojo specialybę įsigijęs Kauno medicinos akademijoje, šiuo metu dirbantis "Pharmaceutical Product Development" bendrovėje. Vicepirmininke išrinkta Asta Sorensen. Per pastaruosius trejus metus, pasak JAV LB įstaigos vedėjos Jūratės Mikšėnienės, JAV-se įsteigtos naujos LB apylinkės šiose vietovėse: San Antonio, Texas, Lake Ozark, Missouri, Florida, Naperville ir naujausioji – North Carolina.

Gudija

Lietuvybės gyvybė reiškiasi ir Breslaujos krašte. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, "Vilnijos" draugijos ir Breslaujos lietuvių bendruomenės "Rytas" pastangomis pradėta steigti lietuviškos mokyklėlės. Pelekuose tokia mokykla įsteigta 1999 m. Pradžioje mokėsi 14 vaikų, o praėjusiais metais 10 vaikų. Pamokos vyksta sekmadieniais vietos mokykloje. Mokytojos – S. Pauliukonienė ir A. Misiūnienė iš Didžiasalio, Ignalinos rajone. Tais pačiais metais lietuviška mokykla įsteigta ir Vainiūnuose. Darbavosi ir tos pačios mokytojos, atvykdamos iš Lietuvos. Abiejų mokyklų mokiniai 2005 m. svečiavosi Lietuvoje. Ūsonyse savaitgalio lietuviška J. Ledo mokykla pradėjo veikti 1999 m. lietuvių kultūros namuose. Mokytojos – E. Sekonienė iš Tverečiaus (Lietuvoje), J. Mikulėnienė iš Didžiasalio ir V. Kominčiūtė, kuri mokytojauja šiuo metu. 2005 m. įsteigta lietuviška mokykla Zaračėje, kur taipogi darbuojasi mokytoja V. Kominčiūtė. 2006 m. Pelekuose įvyko Pelekų ir Vainiūnų lietuviškų mokyklų mokslo metų pabaigtuvių šventė. Į ją buvo atvykę keli Ūsonių ir Zarečės mokyklų mokiniai. Dalyvavo svečių iš Vilniaus, Breslaujos ir Minsko. Šventė pradėta Mišiomis, kurias atnašavo Miorų klebonas kun. V. Petraitis Pelekų šventovėje. Po pamaldų Pelekų mokyklos patalpose pasirodė Pelekų ir Vainiūnų mokyklų mokiniai, vadovaujami mokytojos A. Misiūnienės. Prie programos prisidėjo Lietuvos muzikos ir teatro akademijos studentai. Tą pačią dieną įvyko Breslaujos krašto lietuvių bendruomenės susirinkimas. Jame išrinkta nauja valdybos pirmininkė – I. Kumpienė iš Adomiškės kaimo, atsistatydinus pirmininkei I. Krivelienei. Apie tai rašoma Lietuvos istorijos laikraštyje *Voruta.*

Airija

Airijos lietuvių laikraščio *Saloje* skaitytojai praėjusiais metais išsirinko žaviausią lietuvaitę Airijoje. Nuo praėjusių metų balandžio mėn. laikraštyje buvo spausdinamos lietuvaičių nuotraukos. Laikraščio redakcija rengė "Žaviausios Airijos lietuvaitės" foto konkursą. Jame dalyvavo daugiau kaip šimtas merginų. Laikraščio *Saloje* redaktorius Rolandas Augutis džiaugiasi, kad konkursas susilaukė didelio Airijos lietuvaičių dėmesio. Konkurso laimėtoja tapo 23 m.Vilma Griciūtė iš Drogheda vietovės, County Louth. Antra vieta paskirta 19-metei Linai Lukauskaitei iš Dublino ir trečiąją vietą užėmė 17-kos metų Oksana Kremenčuckaja (Lietuvos pilietė) iš Mullingar vietovės, County Westmeath. Vilmai teko konkurso rėmėjo "Vėjas" LTD bendrovės 500 litų premija.

Vokietija

Lietuviškų mokyklų Vokietijoje pirmasis mokytojų susitikimas įvyko praėjusių metų rudens pabaigoje Romuvos pilaitėje. Sumanymas susirinkti kilo prieš pusantrų metų Vokietijos lietuvių bendruomenės švietimo komisijai. Tuo laiku veikė tik dvi lietuviškos mokyklos – Hamburge ir Berlyne. Per pastaruosius dvejus metus tokių mokyklų įsteigta Hannover, Köln-Bonn, Wiessbaden, Nürnberg Mülhen miestuose, o Hüttenfelde veikia "Kiškių klubas". Šiame susitikime dalyvavo Vokietijos LB atstovai, Vasario 16-osios gimnazijos mokytojai, jos direktorius A. Šmitas. Susirinkimas pradėtas Vokietijos LB pirm. A. Šiugždinio sveikinimu. Pirmiausia buvo pasidžiaugta Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos vyriausybės parama – vadovėliais, mokymo priemonėmis bei lėšomis. Paaiškėjo, kad viena didžiausių problemų – rasti mokykloms patalpas. Konkretiems dalykams spręsti išrinkta Švietimo komisijos valdyba: pirm. G. Ručys (VLB valdybos narys, Vasario 16-osios gimnazijos mokytojas), E. Aronistamienė (Köln-Bonn), dr. V. Bartusevičius (Wittlich), S. Böttcher (Hamburg) ir R. Zimmermann. **J.A.**

Kanados auditorija Lietuvoje

Penkeri Kanados auditorijos metai Šiaulių universitete

Kanados auditorijos penkerių metų sukakties minėjimas 2006 m. lapkričio 8 d. Iš k.: Latvijos Kanados draugijos vicepirmininkas, Latvijos universiteto prancūzų kalbos profesorius Andreijs Bankavs, Kanados ambasados Baltijos šalims viešųjų ryšių atstovas Gaston Lacombe, laikinojo patikėtinio žmona Marianne, Šiaulių universiteto profesorė Genovaitė Kačiuškienė, laikinasis patikėtinis Lietuvai Brian Herman ir ambasados vadybininkė Eglė Jurkevičienė

REGINA KVAŠYTĖ

Nepastebimai praėjo penkeri metai nuo tos dienos, kai Šiaulių universiteto Humanitariniame fakultete oficialiai atidaryta Kanados auditorija. Tą pačią dieną, 2006 m. lapkričio 8-ąją, į auditoriją vėl susirinko dalis žmonių, dalyvavusių atidaryme, ir naujų, per šiuos metus vienaip ar kitaip prisidėjusių prie kanadistikos veiklos plėtojimo ar dar tik ketinančių tai daryti.

Į auditorijos šventę netikėtai atvyko nemažai garbingų svečių: Kanados laikinasis reikalų patikėtinis Lietuvai Brian Herman su žmona ir ambasados biuro programų vadybininkė Eglė Jurkevičienė iš Vilniaus, o iš Rygos Kanados ambasados Baltijos šalims viešųjų ryšių atstovas Gaston Lacombe ir Latvijos Kanados draugijos, su kuria palaikomi glaudūs ryšiai, viceprezidentas, Latvijos universiteto prancūzų kalbos profesorius Andrejs Bankavs. Kanados auditorijos penkerių metų sukakties minėjimas – tai įžanga į Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto 50-mečio jubiliejinius renginius, kurių žada būti išties daug. Fakultetas savo jubiliejų švenčia šių metų gruodžio 1 d.

Kaip įprasta per jubiliejus, svečiai atvyko ne tuščiomis. Vilniečiai atvežė visą pluoštą knygų (dauguma jų – Kanados užsienio santykių dokumentų rinkiniai nuo 1944 metų iki šių dienų, praturtinę ir papuošę auditorijos lentynas). Reikia pastebėti, kad tokie tekstai galėtų būti įdomūs ir kalbos stilių tyrėjams, ir politikos ar istorijos mokslų žinovams ar tuos mokslus studijuojantiems. Gavome ir kitų knygų, tai pat daugybę vaizdajuosčių apie Kanados kultūrą, civilizaciją ir kanadiečių režisierių filmų įrašų. Dabar belieka tik jais naudotis per paskaitas. O tai jau priklausys nuo mūsų dėstytojų susidomėjimo ir gebėjimo susidominti studentus. Su tokiais ketinimais ambasada ir dovanoja knygas bei vaizdajuostes. G. Lacombe perskaitė Kanados ambasadorės Baltijos šalims Claire A. Poulin sveikinimo laišką.

Aišku, kad kanadistikos veiklos pradžia buvo sunki. Be auditorijos krikštatėvio A. Bankavo, kaip jis buvo pavadintas per atidarymo iškilmes 2001 metais, ir tuometinės fakulteto dekanės Genovaitės Kačiuškienės iniciatyvos ir pavedimo rūpintis šia veikla dar 1999 metais, o vėliau auditorijos įkūrimo ir visokeriopo jų palaikymo nebūtų buvę nieko. Jeigu yra tam tikru vardu pavadinta auditorija (o apie tai byloja lentelė ant durų), turi būti vykdoma ir atitinkama veikla. Beje, tai buvo pirmoji vardinė, bet ne asmenybei skirta auditorija fakultete. O jų turime tikrai nemažai – tai kalbininko Jono Jablonskio, literato Jovaro, filosofų Stasio Šalkauskio ir Vladimiro Šilkarskio auditorijos. Kanados auditorija savo veikla nei kiek nenusileidžia mokslo ir kultūros centrams, kurių taip pat fakultete yra – visi jie šiuo metu sujungti į Europos studijų institutą. Apie tai buvo prisiminta ir per šventinį minėjimą.

Per penkerius metus nuveikta tikrai nemažai. Keli Kanados ambasadorių ir ambasados Baltijos šalims (Ryga) bei ambasados biuro (Vilnius) atstovų apsilankymai Šiauliuose ir universitete, dalyvavimas tarptautinėse Kanados studijų konferencijose visose Baltijos šalyse (ir ne po vieną kartą), be to, dar Švedijoje ir Airijoje. Kaip patys svarbiausi šios veiklos įvykiai minėtini du: praėjusių metų rudenį Šiaulių universitete įvykusi ketvirtoji Baltijos šalių Kanados studijų konferencija, pavadinta *Kanada: visuomenė ir individas*. Pirmą kartą tokia buvo surengta ne Vilniuje. Konferencija keliauja per visas tris Baltijos šalis, ji kasmet rengiama vis kitoje šalyje, dažniausiai sostinėse (išskyrus Estiją, kur paprastai vyksta Tartu, ne Taline). O kitas įvykis – šiemet išleista konferencijos pranešimų medžiaga. Tai padaryta pirmą kartą šių konferencijų istorijoje (jos rengiamos kasmet nuo 1997 m.).

Nukelta į 9-tą psl.

Bevardė

RIMA ŽEMAITYTĖ-DE IULIIS

Tęsinys iš 3 nr.

"Kokia ji vis dėlto graži..." – pagalvojo Bevardė ir gėrė – visą naktį. Vanduo sklido po augalą, užpildydamas visas venas, net pačias mažiausias, išsišakojančias į smulkiausią tinkliuką. Lapai apsunko gyvybe. Tačiau nebebuvo nulėpę kaip dieną. Liemuo sustandėjo ir išsitiesė, keldamas viršūnę. Tik aukštyn...

Mažylė priprato prie karštų spindulių, tiesa, nudeginusių visus tokio karščio nepatyrusius lapelius, bet jų vietoje augo nauji, tamsiai žali, pilni gyvybės. Ant vieno lapkočio dabar jau laikėsi trys šakelės, išsišakojančios dar į tris, apdengtas lapais. Mažais lapeliais...

– Kaip lietaus lašai... – kartodavo Našlaitė.

Nuo šaknų ėmė augti dar vienas stiebas, ir abudu dalinosi dar į kelias atšakas, šaunančias tiesiai į dangų. Reikėjo skubėti, nes kaip pašėlę dangun kilo visi. Mažylė, nebe tokia maža, jau buvo prasibrovusi pro dryžuotus lapus, dosniai auginamus iš paties augalo vidurio. Ji pati viena panašėjo į puokštę.

– Lapeliai garbanoti, – pastebėjo Neužmirštuolė, – kaip ir čia atbėgančios pažaisti mergaitės plaukai... Ir papurę...

Našlaitės, kad ir kaip ji stengėsi išaugti iš pavėsio, viena pusė jau buvo užgulta tų lapų. Neužmirštuolė vėl žydėjo dangaus žiedais, tik šakelės, laikančios juos, buvo daug mažesnės, išlindusios iš po lapų pažasėlių.

Ertmė mažėjo, ir, rodėsi, tuoj niekas nė nebežinos, kad ji čia kada nors buvusi. Vietos darėsi vis mažiau. Augalai lietėsi lapais, dengė jais vienas kitą, krovė pumpurus, žydėjo...

Ir tada Bevardė pamatė vandeniu blizgančius dryžuotlapio lapus. Kelios sruogos žibėjo, lyg ką tik būtų nuvarvėjęs lietus, bet buvo sausa ir karšta. Vakarop kai kurie lapai keistai judėjo, tarsi kas nors juos temptų žemyn – visai ne taip, kaip judinami vėjo. Ant vieno iš jų lėtai slinko drėgnos žemės spalvos gumulėlis, tai išsitiesdamas, tai vėl susitraukdamas. Pamažėliais, neskubėdamas, kartais išaugindamas vienoje pusėje dvi piesteles, kurių kiekvienas žiedas šiaip jau turi daugiau ir pačiame centre. Gumulėliui nuslinkus, pasiliko vandeniu blizganti šliūžė. Ir... skylės lape. Ne, tai negali būti žiedas... Žiedai lapų taip neskriaudžia.

Dryžuotlapis tylėjo, kartais smarkiau sumosuodamas lapais, tarsi norėdamas atsikratyti jo gyvastį naikinančiaisiais sutvėrimais. Tylėjo ir Našlaitė, net kai ir jos lapai pasidarė skylėti ir atrodė suvargę. Neužmirštuolė paaiškino, kad taip atsitinka kas metai, kai šliužai (toks šlapias jų vardas...) nuėda lapus tų augalų, kuriuos jie mėgsta... Kartais jų būna daug, kartais mažiau... Mėgsta, užtat naikina... Negerai, kai mėgsta... Bevardė juto juos ir ant savo lapų, stipriai prisikabinančius, prilimpančius taip, kad net ir stipriausias vėjas nepajėgia atlipinti. Pašliaužioję ir palikę savo glitų pėdsaką, daugiau nebesugrįžo... Nemėgo... Jie neliečia ir Neužmirštuolės...

Dryžuotlapis suplonėjo, susitraukė, lapai nugelto, o kai kurie ir visai nudžiuvo... Našlaitė nebegalėjo išauginti žiedų, netgi lapų, nes jie tuojau pat dingdavo, prašliaužus nekviestiesiems. Tik viena jos šakelė, pasvirusi prie Bevardės, buvo gyva... Ji tvirtai stovėjo ir laikė į ją besiremiančią ta šakele Našlaitę. Pamažu apkabino ją lapeliais lyg ašarom aplipusiom šakelėm, apgaubė ir saugojo... Neužmirštuolė išbarstė mažulytes blizgančias sėklas aplinkui, ir iš jos lapų dabar styrojo tik nudžiuvę žiedynai. Pati ji atrodė nebe tokia graži, bet žali lapai, suaugę į krūmelį, bylojo gyvybę.

– Svarbu, kad kitąmet išaugs daugiau tokių kaip aš. Mano vaikų, – ramiai kalbėjo Neužmirštuolė, kaip kalba visi suaugusieji ir subrendusieji. Dienos susilygino su naktimi, paskiau naktis jas pralenkė. Vėjas atpūsdavo kartais labai tamsių debesų, pritvinkusių vandens, kuris išsiliedavo ant žemės čiurkšlėmis, srovėmis, kartais net palenkdamas ar visai prie žemės priplodamas ar nulaužydamas augalų šakeles, lapelius, stiebelius... Kartais debesys būdavo ne tokie juodi, ir iš jų pabirdavo lašeliai, linksmai strykčiodami nuo lapo ant lapo, tarsi žaisdami varžytųsi, kuris pirmas pasieks žemę... Giedrą naktį dangus mirksėdavo žiburiais ir leisdavo augalams pailsėti, ypač, jeigu dieną jiems būdavo pakabinęs tik karščiu spinduliuojančią Saulę ir nepridengęs jos nė mažiausiu debesėliu.

Bevardė išmoko gyventi po dangumi kaip ir kiti augalai. Dryžuotlapis jai daugiau nebeužstojo šviesos. Augo liauna ir žalia, stiprėjo, išsišakojo, bet nežydėjo. Pro jos lapelius geltonu džiaugsmu žiedus skleidė Našlaitė, suradusi prieglobstį kaimynės pašonėje ir todėl laiminga...

Dryžuotlapis pradėjo atsigauti tada, kai šliužai aprimo, pasirodydavo vis rečiau, kol pagaliau visai jį paliko ramybėje.

– Mano stiprybė glūdi šaknyse. Kitąmet šalia išauginsiu kelis tokius kaip aš...

***

Pirmiausia Bevardė pajuto šešėlį, tarsi dangumi plauktų debesys. Iš tikrųjų prie jos stovėjo žmogaus vaikas, kurį matė jau daug kartų.

– Mamyte, žiūrėk! – pasilenkusi prie į mažais lapeliais lyg lašiukais apkibusio augalo, džiaugėsi mergaitė. – Visai tokia pati, kaip ir kitos – prie apvalaus akmens. Tik šita dar maža...– mergaitė perbraukė mažais pirščiukais per lapelius ir pasitaisė plaukus: užkišo už ausies šviesią garbanėlę, atitrūkusią nuo supintos kaselės.

***

Bevardė sustingo... Žmogaus rankų prisilietimas gali būti laimė, bet gali būti ir didelė nelaimė... Šešėlis ir vėl uždengė Saulę, ir Bevardė pajuto, kad atitrūksta nuo žemės, joje palikdama mažąsias šakneles, kuriomis jau buvo įsiskverbusi giliai žemėn. Baisiausia yra nebepasiekti drėgmės šaknimis, nebejausti jomis žemės – tik džiovinantį vėją. Našlaitė pasviro, netekusi atramos. Neužmirštuolė aiktelėjo ir tuojau pat greitakalbe ėmė raminti:

– Tu gyvensi. Tuos, kurie žmonėms nepatinka, jie išrauna kitaip: greitai, nupurtydami šaknis. Tave saugo. Tu augsi kitur... Neužmiršk mūsų...

– Ar galima užmiršti Neužmirštuolę? Žiūrėdama į dangų, atsiminsiu tave... – skubėjo kalbėti ir Bevardė, toldama iš tos vietos, kur taip atkakliai gynė savo vietą po Saule. Visai mažas pasirodė tas žemės lopinėlis, kuriame ji gyveno šalia Našlaitės, Neužmirštuolės, Dryžuotlapio, Edelveiso Alpių žvaigždės... Rankos, laikiusios augalą, nusileido žemės link ir įmerkė jo šaknis į vandens pripiltą duobelę. Po to užpylė žemių ir paspaudė jas gilyn... Bevardė buvo pasodinta šalia tokių pačių kaip ji. Žalių, lapais lyg lašeliais aplipusiomis šakelėmis augalų, iš tolo atrodančių lyg garbanoti mažosios mergaitės plaukai. Kai kurie, didesni, žydėjo šviesiai geltonais mažais žiedeliais, kuriuose matėsi užmegztos dėžutės, užauginsiančios gyvybę saugančias sėklas...

– Gyvensiu, – nusiramino garbuonėlė, gerdama vandenį.

***

– Sėjau rūtą, sėjau mėtą, sėjau lelijėlę, – dainavo strikinėdama mergaitė...

Nuo apvalaus Saulėje įšilusio akmens sklido šiluma...

(Pabaiga)

Kanados auditorijos penkerių metų sukakties minėjimas 2006 m. lapkričio 8 d. Ant stalo – Kanados ambasados dovanos

Kanados auditorija...

Atkelta iš 8-to psl.

Rinkinyje išspausdinta 20 straipsnių, tarp jų 6 mūsų universiteto mokslininkų, o konferencijoje pranešimus perskaitė net 8 mūsų universiteto darbuotojai. Tiesa, šį rudenį jau spėjome dalyvauti penktojoje Kanados studijų konferencijoje Latvijoje, Rygoje. Nors ne taip gausiai, kaip pas save namuose, bet Šiaulių universitetas buvo tinkamai atstovautas – perskaityta po vieną pranešimą anglų ir prancūzų kalba.

Reikšmingi įvykiai universiteto gyvenime – keliaujančios Kanados knygų parodos, rengiamos Kanados knygų eksporto draugijos, tarpininkaujant ambasadoms. Tokių universiteto bibliotekoje buvo jau trys (2002, 2003 ir 2005 metais, viena iš jų skirta vaikų literatūrai). Įprasta, kad rengiami tų parodų knygų pristatymai, kuriuose niekada neatsisako dalyvauti ir knygas išsamiau apžvelgti dėstytojai – Danguolė Šakavičiūtė ir Gintautas Mažeikis. Surengtas susitikimas su leidykla *Mažasis Vyturys* ir jos redaktore, kartu ir vertėja Vida Bėkštiene, kuri prisideda prie kanadiečių autorių kūrybos lietuvių kalba populiarinimo. Naujovė buvo jaunųjų kanadistų forumas, kaip sąlygiškai pavadinome vieną iš studentų mokslinių darbų konferencijos posėdžių 2003 metais. Jame aktyviai dalyvavo svečiai iš Latvijos universiteto, kur kanadistikos studijos labiau pažengusios. Beje, per minėjimą kilo mintis kitų metų pavasarį vėl surengti panašų studentų nuomonių apsikeitimą – latviai pasirengę atvažiuoti su savo pranešimais. Gal šįkart mes ir savų studentų turėsime. Nes pamažu gerėja padėtis šia linkme – jau apginta po vieną bakalauro ir magistro darbą kanadistikos temomis (anglų kalbos specialybės studentės Ernesta Kazlauskienė ir Diana Nemeikienė įvairiais požiūriais tyrinėjo Margaret Atwood kūrybą). Pasirodo nemažai straipsnių apie Kanados populiarinimo veiklą – iš viso per penkerius metus tokių universiteto, vietinėje ir Kanados lietuvių spaudoje paskelbta apie 25. Pagal galimybes įvairiuose mokslo leidiniuose spausdinami straipsniai, parengti kanadistikos temomis, paskelbti ir keli mokslo straipsniai Kanados leidiniuose.

Būtina paminėti ryšius su Kanados lietuviais. Pirmiausia tai buvo neakivaizdinė pažintis su Lietuvių muziejaus-archyvo direktore Rasa Mažeikaite, po to užsimezgęs bendradarbiavimas su savaitraščiu *Tėviškės žiburiai* (jis ir dabar sėkmingai tęsiamas, ko negalima pasakyti apie muziejų – ryšiai nutrūko). Po publikacijų savaitraštyje atsiliepė keli Kanados lietuviai, kurių dėka gerokai pasipildė auditorija – gavome knygų siuntas iš Kanadoje gyvenančių Geniaus Procutos ir Tulkęsto Janeliūno. 2005 m. Pasaulio lietuvių simpoziumo Vilniuje metu pavyko susipažinti su Kanados lietuvių bendruomenės pirmininke Rūta Žilinskiene ir buvusiu pirmininku Algirdu Vaičiūnu, taip pat su prelatu Edžiu Putrimu. Taigi ryšiai su lietuviais užmegzti, o jų palaikymas reikalauja tam tikrų pastangų iš abiejų pusių. Tai dar ateities reikalas.

Kanados auditorijos atsiradimas sąlygojo galimybes (tiksliau, buvo sužinota apie Kanados vyriausybės skiriamas stipendijas) stažuotis Kanadoje. Tuo jau pasinaudoję du mūsų universiteto dėstytojai – Lina Pakalniškytė 2004 m. ir Mindaugas Kavaliauskas 2005 m. – sugrįžę iš stažuočių parengė ir siūlo studentams pasirenkamus paskaitų ciklus apie Kanadą. Tad ir toliau reikėtų eiti ta kryptimi, nes Kanados vyriausybė visokeriopai remia norinčius pažinti šią šalį: skiriamos stipendijos įvairioms stažuotėms. Beje, apskritai remiama su kanadistikos studijomis susijusi veikla, pvz., minėtų konferencijų organizavimą finansuoja Kanados vyriausybė. Mums ir leidinį pavyko išleisti tokios paramos dėka.

Kanados auditorija, apie kurią kalbama, tai tik vieta, o veikla, t. y. Kanados pažinimas, pirmiausia remiasi žmonėmis. Ji ir skirta žmonėms.

Per penkerius metus pavyko į šią veiklą įtraukti pulkelį bendradarbių (kad susidomėjimas Kanada auga, parodė ir pilnutėlė auditorija susirinkusių į šventę žmonių). O tai rodo, kad žengiama teisinga linkme – jeigu nebūtų žmonių, kuriems to reikia, beprasmiška būtų rūpintis auditorija, kur tik kaupiama informacija, bet nieko nevyksta. Taip darbuotis nesinorėtų...

KLKM dr-jos 50-čio šventėje 2006 m. lapkričio 18 d. dainuoja Jurgis Sederavičius, "Volungės" pasirodymo dalyvis **Ntr. D.R. Puterių**

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Mikės Pūkuotuko (*Winnie-the-Pooh*) aštuoniasdešimtmetis 2006 m. gruodžio pradžioje buvo atšvęstas jaunimo teatro miniatiūrų festivaliu *Mikė Pūkuotukas – geriausias mano draugas.* Gruodžio 8 d. į Vilnių pradėjo rinktis jaunieji aktoriai iš visos Lietuvos: Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Rokiškio, Visagino ir Alytaus teatro studijų ir trupių vaikai ir jaunuoliai vaidino ištraukas iš spektaklių, teatro etiudus Mikės Pūkuotuko ir jo draugų tema. Jaunuolių pasirodymuose buvo naudojamos įvairios meninės raiškos priemonės: šokis, plastika, muzikinės improvizacijos. Festivalio dalyviams gruodžio 9 d. buvo surengtos aktorinio meistriškumo, šokio, sceninio judesio ir ritmobalso-improvizacijos kūrybinės dirbtuvės.

Pirmoji Alan Alexander Milne(1882-1956) knyga apie Mikę Pūkuotuką ir jo draugus – paršelį Knysliuką, asiliuką Nulėpausį, Tigrą, Triušį, Jonuką ir kitus – Didžiojoje Britanijoje pasirodė 1926 metais. Nuo to laiko istorijos apie meškiuko nuotykius buvo išverstos į 40 pasaulio kalbų ir išleistos milijoniniais tiražais. Murmeles eiliuojančio ir nesenstančio Mikės Pūkuotuko tema, šiuolaikiškumo neprarandanti jo filosofinė išmintis yra įdomi ne tik vaikams, bet ir jaunimui ar geriau pažinti jaunimą siekiantiems suaugusiems.

Trijuose Švedijos miestuose, Stockholme, Malmo ir Kristianstad, 2006 gruodžio 6-9 dienomis buvo pristatoma lietuvių autorių apybraižų (*essay*) rinktinė *Café Tabac – Litauiska essaer* švedų kalba. Šią 300 puslapių knygą išleido Švedijos leidykla "Tranan", leidinio vertimą parėmė viešoji įstaiga "Lietuviškos knygos". Rinktinėje Jūratės Baranovos, Rolando Rastausko, Giedros Radvilavičiūtės ir Alfonso Andriuškevičiaus kūrybos vertimai. Stockholmo muzikiniame-literatūriniame klube "Ugglan" knygą pristatė jos vertėjai Raimonda Jonkutė, Anna Harisson ir Jonas Ohman. Apie apybraižų žanrą kalbėjo rašytojai G. Radvilavičiūtė, R. Rastauskas ir J. Baranova. Jų pokalbį sekė džiazo koncertas, kurį atliko "Traffic Quartet" nariai: perkusininkas Arkadijus Gotesmanas, saksofonininkas Liudas Mockūnas, trimitininkas Valerijus Ramoška ir kontrabosininkas Eugenijus Kanevičius.

Lietuvos kultūros ministerija ir Valstybinė Martyno Mažvydo biblioteka pasirašė trišalę sutartį su Bill ir Melinda Gates fondu, pagal kurią minėtas fondas skiria Lietuvai 220,000 JAV dolerių paramą projektui, kurį įgyvendinus Lietuvos gyventojai galės nemokamai naudotis internetu bet kurioje viešojoje bibliotekoje. Šį projektą įgyvendinus, Lietuva galės pretenduoti į papildomą fondo paramą, kuri bus paskirta maždaug tūkstančiui bibliotekų kompiuterinei įrangai pirkti, įvesti interneto ryšiui, mokymo centrams kurti, bibliotekininkams mokyti, organizuoti techninei pagalbai. Paramos dydis taip pat priklausys nuo Lietuvos federacinės valdžios ir savivaldybių indėlio bei įsipareigojimų atnaujinant bibliotekų infrastruktūrą. Šiuo metu tik apie 43% Lietuvoje veikiančių savivaldybių viešųjų bibliotekų yra kompiuterizuotos.

Svarbiausieji Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijos šaltiniai, Lietuvos Metrika ir Lietuvos Statutas, buvo aptarti 2006 lapkričio 23-25 vykusioje mokslinėje konferencijoje Maskvoje. Konferenciją, skirtą antrosios Statuto redakcijos 440-jam jubiliejui, rengė Lietuvos ambasada Rusijoje ir Jurgio Baltrušaičio namai. Dalyvavo baltistikos tyrinėtojai iš Lietuvos, Ukrainos, Gudijos, Rusijos, Lenkijos, Austrijos. Pasak konferencijos rengėjų, šis tarptautinis renginys liudijo vis didėjantį tarptautinės mokslo bendruomenės susidomėjimą Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) istorija ir išskirtinę Lietuvos Metrikos ir Lietuvos Statutų reikšmę Europos istorijoje. Remdamiesi unikaliais istorijos šaltiniais mokslininkai tyrinėja ir vertina socialinius, ekonominius, politinius pokyčius LDK priklausiusiose teritorijose ir analizuoja aprašomo laikotarpio visuomenės evoliuciją. Konferencijos medžiaga bus išleista atskiru leidiniu.

Lietuvos Metrika – Didžiojo Lietuvos kunigaikščio (DLK) kanceliarijos knygos, valstybinis, seniausias ir pagrindinis LDK archyvas. Jam priskiriami visi nuo XIV š. pabaigos iki 1794 metų DLK kanceliarijoje saugoti dokumentai. Rusijos imperijai prisijungus Lietuvos ir Lenkijos valstybę, Lietuvos Metrika buvo išvežta į Sankt Peterburgą. Dabar pagrindinis Metrikos fondas, daugiau nei 600 knygų, saugomas Maskvoje. Kelios dešimtys atskirų knygų yra Lenkijos saugyklose, viena knyga Lietuvoje. Lietuvos Statutai, trys teisinių dokumentų rinkiniai, sukurti XVI šimtmetyje (1529,1566 ir 1588 metais) ir apibrėžę LDK teisinės sistemos pagrindą iki pat 1840 metų. Gerai parengti LDK teisynai įtakojo kaimyninių valstybių teisės raidą, o pagal trečiąjį Lietuvos Statutą 1649 metais buvo redaguojamas Rusijos teisynas. **G.K.**

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas
3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 75 milijonus dolerių

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	2.35%	Asmenines paskolas nuo	7.00%
180-364 d. term. ind.	2.60%		
1 metų term. indėlius	3.20%	Sutarties paskolas nuo	7.00%
2 metų term. indėlius	3.35%	Nekiln. turto paskolas:	
3 metų term. indėlius	3.40%	Su nekeičiamu nuošimčiu	
4 metų term. indėlius	3.45%	1 metų	5.55%
5 metų term. indėlius	3.55%	2 metų	5.70%
1 metų "cashable" GIC	3.25%	3 metų	5.95%
1 metų GIC-met. palūk.	4.00%	4 metų	6.00%
2 metų GIC-met. palūk.	4.00%	5 metų	6.15%
3 metų GIC-met. palūk.	4.10%		
4 metų GIC-met. palūk.	4.20%	Su keičiamu nuošimčiu	
5 metų GIC-met. palūk.	4.25%	1, 2, 3 metų	6.00%
RRSP, RRIF "Variable"	2.50%		
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	4.10%		
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	4.20%		
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	4.30%		
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.40%		
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	4.50%		
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%	*Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas*	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.00%		
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%		
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	4.25%	*Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas*	

KELIAUJANT Į EUROPĄ NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI
AMEX EURO ČEKIŲ
NAUDOKITĖS *"INTERAC-PLUS"* KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

Prisikėlimo kredito kooperatyvo valdyba
PRANEŠA,
kad 2006 metus užbaigė sėkmingai ir dalį pelno sugrąžino savo nariams:

* taupytojams išmokėjo **40%** papildomų palūkanų už visas santaupų palūkanas, prirašytas iki 2006 metų pabaigos ir

* skolininkams sugrąžino **15%** palūkanų už visas palūkanas, sumokėtas kooperatyvui iki 2006 metų pabaigos.

IŠ VISO GRĄŽINTA NARIAMS $731,335.45
Sugrąžintos palūkanos yra įrašytos narių taupomosiose sąskaitose
PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

ORTODONTĖ
Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(*prie naujos 'PARAMOS'*)
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
Kviečiame mažus ir didelius!

HomeLife
Victory Realty Inc., Brokerage*
10720 Yonge Street, Suite 226
Richmond Hill, ON L4C 3C9
Laima Sližauskas
pirkimo ir pardavimo atstovė
Mielai Jums patarnausiu namų pirkimo-pardavimo reikalais
TEL: 905-737-0033 416-803-9133 (neš.)
FAX: 905-737-3132 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

Gyvenimas Karaliaučiaus krašte

Kaip ir kodėl aš ten patekau?

KUN. ANUPRAS GAURONSKAS

1988 m. atvykęs iš Tirkšlių parapijos į Telšių vyskupijos kuriją pas vyskupą Antaną Vaičių su parapijos reikalais susitikau atvykusią žmonių delegaciją iš Karaliaučiaus miesto. Atvykusiųjų žmonių tikslas buvo prašyti vyskupą, kad būtų paskirtas aptarnauti Karaliaučiaus srityje gyvenančius lietuvius kunigas. Vyskupas paskyrė mane. Atvykęs į Karaliaučiaus sritį apsistojau Karaliaučiaus mieste. Iki man atvykstant, buvo bandyta net tris kartus kunigams pradėti darbą, bet nesėkmingai. Mat po karo nebuvo galima kunigui atvykti pastoviam darbui. Karo metu Karaliaučiaus srities miestai ir miesteliai buvo stipriai sugriauti. Neišvengė sugriovimo ir Dievo namai – šventovių pastatai. Pirmiausia reikėjo susirasti kur apsigyventi. Teko pirmomis dienomis apsistoti geležinkelio stotyje. Sunkumo nebuvo, nes turėjau tik vieną lagaminą, kuriame sudėta kas reikalinga pamaldoms laikyti. Tik kiek blogiau, kad atsikėlus iš ryto nuo suolo, skaudėdavo nugarą. Po savaitės apsigyvenau viešbutyje.

Sudėtingesnis reikalas buvo tai, kad reikėjo laikyti pamaldas prie sugriautų šventovių durų po atviru dangumi, stadionų aikštelėse, sporto salėse, kapinėse, gyvenamų namų butuose ir t.t. Būdamas vienas kunigas turėjau aptarnauti visoje srityje gyvenančius katalikus. Neturėdamas nuosavo automobilio teko naudotis visuomeniniu transportu, keliauti pėsčiomis. Darbo apimtis – visa para. Neturint patalpų pamaldoms laikyti, 3 metus teko glaustis prie šventovės sienos, kurioje įsikūrusi Filharmonija ir vyksta koncertai. Šis šventovės pastatas prieš karą tarnavo Šv. Šeimos parapijai, nes ją buvo pasistatę parapijiečiai. Daugelį kartų prašėme, kad įleistų bent į požemyje esančias patalpas. Atsakymas būdavo vienas ir tas pats: pastatykite naujus filharmonijos pastatus, grąžinsime šventovės pastatą. Šitoks atsakymas tebeskamba ir šiomis dienomis jei užsimenama apie šventovės pastato grąžinimą parapijai – tikriesiems šeimininkams.

Matydami, kad šventovės pastato neatgausime, kreipėmės į miesto vyriausybę su prašymu išskirti žemės pasistatyti laikiną koplyčią. Prasidėjo naujos problemos. Reikalavimai įsiregistruoti oficialiai į parapijos bendruomenę. Šie registracijos darbai itin sudėtingi. Nepaisant įvairiausių daromų kliūčių, pasisekė per eilę metų įregistruoti 24 parapijas. Jas registravome visuose didesniuose miesteliuose ir ten, kur gausiau gyvena tikinčiųjų. Turėdama juridinę teisę, parapija galėjo reikalauti žemės statytis naujoms koplyčioms, arba remontuoti sugriautiems karo metu šventovių pastatams. Įregistravus Šv. Šeimos parapiją Karaliaučiaus mieste, miesto valdžia patenkino parapijos prašymą išskirti žemę pasistatyti laikiną koplyčią iki bus sugrąžinta prieškarinė.

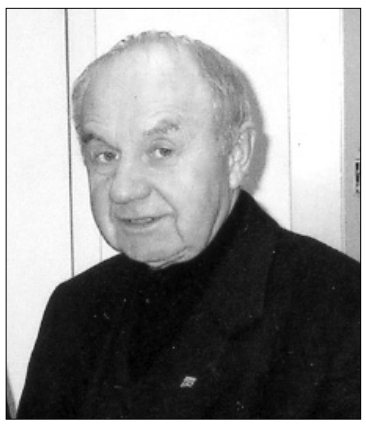
Kun. Anupras Gauronskas

Turėdami išskirtą žemės plotą ir įregistruotą parapiją, kreipėmės prašydami pagalbos padėti pasistatyti laikiniems Dievo namams, kad nereikėtų blaškytis, ieškoti kiekvieną kartą naujos vietos, kur susirinkti melstis. Atsiliepė Vokietijoje Augsburgo vyskupas Josef Damere, kuris iš savo vyskupijos nugriautą koplyčią padovanojo mūsų parapijai. Tokiu būdu Karaliaučiaus mieste turime pasistatę laikiną koplyčią, kurioje yra laikomos pamaldos. Tuo pačiu metu, kai Karaliaučiuje buvo statoma koplyčia, 1993 m., statybos darbai vyko ir prie atsistatančios Tilžės mieste karo metu sugriautos lietuvių katalikų šventovės. Jos atsistatymas vyko itin sudėtingai ir sėkmingai.

Kreipiausi į vykdomąją miesto vyriausybę su prašymu leisti atstatyti sugriautą karo metu šventovės pastatą, pirmiausia buvo paklausta, kiek pas mane yra pinigų, kad nusprendžiau atstatyti tokią didžiulę šventovę. Kai atsakiau, jog neturiu nei vieno rublio nei kišenėje, nei banke, buvau pasiųstas pasitikrinti pas psichiatrą, ar esu sveikas. Vykdomojo komiteto pirmininkas pagalvojo, kad neįkyrėčiau su savo realiais planais ir atsitraukčiau nuo jo, pasirašė po mano pareiškimu, sutikdamas leisti atstatyti šventovės pastatą. Gavus sutikimą šventovės atstatymui, skubiausiai kreipiausi į Lietuvos vyriausybę pagalbos. Mano kreipimasis buvo suprastas ir patenkintas.

Lietuvos vyriausybės dėka buvo suteikta materialinė pagalba ir 7 metų laikotarpyje šventovės pastatas puošė Tilžės miestą ir jo tikintieji turi Dievo namus. Turiu padėkoti už šio pastato atstatymą ne tik Lietuvos vyriausybei, bet ir Amerikos vyskupų konferencijai, Vokietijos labdaros organizacijai "Renovabis", lietuviams, gyvenantiems Amerikoje, Kanadoje, Australijoje ir t.t. Vienu metu, statant Tilžės šventovę, vyko Ragainės šventovės ir Skaisgirių šventovės kapitaliniai remontai. Jų parapijiečiai taip pat norėjo turėti patalpas, kad savose parapijose galėtų melstis. Pasibaigus šioms statyboms, atsirado galimybė pasistatyti dar 4 koplyčias kitose srities vietovėse.

Veikla – parapijose

Esu paskirtas Karaliaučiaus miesto Šv. Šeimos parapijos klebonu, Karaliaučiaus dekanato dekanu. Parapijiečių skaičius apytikriai 500-1000 žmonių, daugiausia pagyvenusio amžiaus. Jaunimo ir vaikų nėra daug. Blogiausia tai – dauguma parapijiečių mišrios šeimos, mažai jungtuvių, krikštynų; nedaugelis iš mišrių šeimų nori mokytis lietuvių kalbos. Vyresniosios kartos žmonės išmiršta, o tik nedaugelis atvyksta iš Lietuvos pastoviam gyvenimui. Atvažiuojantys užsidirbti pinigų ir vėl išvyksta. Šis reiškinys pats blogiausias, jaunimas kuria mišrias šeimas.

Šv. Šeimos parapijos šventovė Karaliaučiuje

Visoje Karaliaučiaus srityje gyvena apie 18-20,000 lietuvių. Mano giliu įsitikinimu tikrai yra apie 30,000. Karaliaučiaus mieste iš 400,000 gyventojų – gyvena 5,000 lietuvių. Visoje Karaliaučiaus srityje 1 milijonas. Gaila – Karaliaučiaus srityje ir visoje Rusijos valstybėje nėra nei vieno tikrai lietuviško darželio, mokyklos. Yra tik prie rusiškų valstybinių mokyklų – fakultatyvai, kur vaikai gali mokytis lietuvių kalbos, darbelių, muzikos, fizkultūros. O šiaip visi kiti dalykai dėstomi rusų kalba.

Lietuvių bendruomenė Karaliaučiuje neturi nuosavo pastato, nei patalpų. Šiuo metu bendruomenė glaudžiasi prie šventovės. Visas lietuvių bendruomenės kultūriškasis, socialinis gyvenimas vyksta prie šventovės. Daugiausia tie patys parapijiečiai sudaro lietuvių bendruomenės branduolį, aktyviai reiškiasi ir šventovės renginiuose, ir bendruomenėje. Kartu su parapijos renginiais vyksta ir bendruomeniniai. **(Bus daugiau)**

KNYGOS

Archyvas knygoje

Praeitų metų pabaigoje siauresniame ratelyje pasirodė bibliotekoms bei archyvams skirtas skambus, nemažo formato 510 psl. leidinys (DV I) *Domas Velička: kūrybinis palikimas kovojančiai tautai,* išleistas Čikagoje. "Domo Veličkos (1906-1972) gyvenimui, darbams, darbų reikšmei pažinti šaltinių išrašų rinkinys ir platesnėms žinioms šaltinių rodyklė. Surinko, aptarė, redagavo ir išleido – jo atminimui, taip pat mokslo reikalams – jo dukra Asta Kornelija Veličkaitė" – taip sakoma tituliniame knygos puslapyje. Toliau nurodoma, kad to leidinio būsiančios keturios dalys; ši esanti pirmoji dalis. Apie leidinį trumpai paaiškinama ir anglų kalba.

Atrodo, kad užsimota žymaus pedagogo, rašytojo, švietimo ir kultūros veikėjo a.a. Domo Veličkos gausų archyvą sudėti į knygas, kad šitokiu originaliu, nors ir brangiu būdu, būtų jis išsaugotas ir perduotas būsimiems lietuvių kultūros tyrinėtojams. Leidinys tekstais, nuotraukomis, įvairių raštų bei dokumentų faksimilėmis atskleidžia tris lietuvių kultūrinio gyvenimo tarpsnius, kuriuose velionis buvo aktyvus dalyvis ir kultūrinių apraiškų organizatorius – tai nepriklausoma Lietuva ir okupacijos, veikla stovyklinėmis sąlygomis Vokietijoje ir gyvenimas bei darbai Amerikoje.

Knygos medžiaga nesugrūsta, estetiškai išdėstyta, kiekvienam, kad ir mažiausiam, apie Domą Veličką kalbančiam objektui skirta nemažai erdvės, tuo vertinant ir

Domas Velička

pagerbiant velionies archyvinį palikimą. Viskas ryšku ir akiai malonu. Žodinį tekstą kompiuteriu surinko Aušra Veličkaitė, kalbos klausimais patarė Kristina Bareikienė; archyvistikos – Skirmantė Miglinienė. Techninį komponavimą atliko Ričardas Spitrys. Linkėtina tęsti pradėtą didelį ir vertingą darbą. **Snk.**

Nauja meno knyga

EDVARDAS ŠULAITIS

Fotomenininkas A. Kezys dirba prie naujos didžiulės knygos, kuri vadinasi *Doubleprints,* vol. II. Kadangi panašaus pobūdžio tik mažesnės apimties tokia knyga (kaip Gilman-Gruen galerijoje Čikagoje surengtos parodos katalogas) pasirodė 1990-siais, tai naujasis leidinys vadinsis antrąja dalimi.

Jeigu pirmasis leidinys turėjo 72 puslapius, tai šis bus daugiau negu trigubai didesnis: jo puslapių skaičius, pagal dabartinį maketą, turėtų siekti 262 puslapius. Be to, kita naujiena – pirmoje knygoje buvo tik juoda-balta fotografijos, o šioje – vyraus spalvotos, sukurtos pasikviečiant į talką ir kompiuterinę techniką.

Šio didžiulio veikalo įžangoje, kuri pavadinta *Symbolism and Reality,* autorius paaiškina savo sumanymo prasmę. A. Kezys gauna užsakymų iš amerikiečių bendrovių, kurios nori papuošti savo įstaigas didelio formato šio menininko darbais. Jie ir duoda A. Keziui daugiausia pajamų.

"Spectrum" - Vilniaus universiteto žurnalas

Vilniaus universitetas ir jo Informacijos ir ryšių su visuomene skyrius neseniai pradėjo leisti žurnalą *Spectrum,* kuris yra platinamas nemokamai. Jau gavome antrąjį 2006 m. numerį, paženklinta 2006 m. spalio mėnesio data.

Tai stambokas, 48 puslapių žurnalas, spausdinamas 1,500 egz. tiražu. Yra gausiai iliustruotas spalvotomis nuotraukomis. Nr. 2 viršelyje matomas Vilniaus universiteto maketo atidengimas Europos miniatiūrų parke. Žurnale visas puslapis skiriamas šiam Briuselyje esančiam parkui, kuriame buvo atidengtas Vilniaus universiteto maketas – vienas iš didžiausiųjų modelių tame parke. (Jo ilgis – daugiau nei 9 metrai, plotis – 6,6 metro, o universiteto Šv. Jonų šventovės aukštis siekia beveik 3 metrus).

Yra pristatomas Vilniaus universitetą baigęs Rolandas Maskoliūnas, pažįstamas iš įvairių Lietuvos televizijos laidų, kaip mokslo populiarintojas ir fantastikos mėgėjas, netgi kino kritikas. Šiuo metu R. Maskoliūnas yra žurnalo *Mokslas ir technika* vyr. redaktorius, neseniai praūžusio mokslo festivalio "Erdvėlaivis Žemė" organizatorius, televizijos laidos "Negali būti" vedėjas.

"Vilniaus universitete studentai turi galimybę mokytis kiniečių kalbos", "Noriu Nobelio!", "Ar išsaugosime humanitarinę kultūrą?", "Soliariumo įdegis madingas, bet pavojingas", – tai dalis žurnalo straipsnių pavadinimų.

Du puslapiai yra skirti trumpiems naujų knygų aprašymams su jų viršelių vaizdais.

Čia taip pristatoma 13 leidinių, kurie galėtų dominti didesnį skaitytojų būrį. Žurnalo redakciją sudaro 7 asmenys, iš kurių 6 – moterys.

Fotografas – Vidas Naujikas. Adresas – "Spectrum", Vilniaus universitetas, Universiteto g. 3 LT-01513 Vilnius, Lietuva. **E.Š.**

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 150 milijonų dolerių

MOKA UŽ:
1.25% Taupomoji sąskaita
iki 1.50% kasd. palūk. čekių sąsk.
2.25% už 30-89 d. term. indėlius
2.35% už 90-179 d. term. indėlius
2.45% už 180-269 d. term. ind.
2.60% už 270-364 d. term. ind.
3.20% už 1 m. term. indėlius
3.35% už 2 m. term. indėlius
3.40% už 3 m. term. indėlius
3.45% už 4 m. term. indėlius
3.55% už 5 m. term. indėlius
3.50% 1 m. "Cashable" GIC (min. $75,000)
4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.05% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.10% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.25% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.50% RRSP & RRIF (variable)
4.10% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
4.20% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
4.30% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
4.40% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
4.50% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
4.25% už JAV dolerių 1 metų GIC
2.00% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:
už asmenines paskolas
nuo 7.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)
1 metų 5.35%
2 metų 5.60%
3 metų 5.70%
4 metų 5.80%
5 metų 6.10%
- su keičiamu nuošimčiu 6.00%

DUODAME
• asmenines paskolas
• mortgičius iki 95% įkainoto turto
• riboto kredito paskolas (Line of Credit)
• komercinius mortgičius

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI
SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)
KANADOS, JAV DOL. IR EURAIS

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS
Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

THE EXCHANGE MasterCard Interac PLUS

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.
40 Burrows Avenue,Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com
TEL: (416) 237-1893 FAX: (416) 237-0426

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

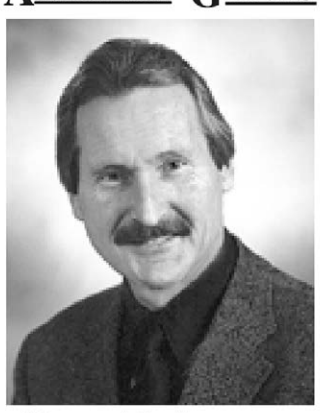

"Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981"
PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!
Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite
(416) 236-6000
Sutton Group-Assurance Realty Inc.

KOKIA MANO NAMO/ "CONDO" VERTĖ?
Mielai ir sąžiningai padarysiu nemoką įvertinimą be jokių Jūsų įsipareigojimų.
SKAMBINKITE TIESIOG
TEODORUI STANULIUI, B.A.
416-879-4937

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

SPORTAS

"Aušros" žinios

• "Aušros" moterų krepšinio treniruotės vyksta sekmadieniais nuo 7 v.v. iki 9 v.v. "Our Lady of Sorrows" mokykloje arba Prisikėlimo parapijos patalpose. Informaciją teikia Ona Stanevičiūtė tel. 416-459-5639 arba el. paštu onute@hotmail.com ir treneris Andy Valickis el. paštu avalickis@sympatico.ca.

• "Aušros" jaunių krepšinį gali žaisti "house league" tvarka jaunių E, D ir C komandose. Kviečiame visus 10-14 m. amžiaus žaidėjus (5-8 skyrių)! Tvarkaraštis yra paskelbtas "Aušros" tinklalapyje www.Ausra.net.

Žinios iš Lietuvos

• Nesiseka Vilniaus "Lietuvos rytui" ULEB taurės varžybose. Devintojo rato rungtynėse "Lietuvos rytas" 67:72 pralaimėjo Las Palmo "Gran Canaria" (Ispanija) krepšininkams ir patyrė trečiąjį pralaimėjimą pirmenybėse. Truputį geriau sekasi Vilniaus TEO moterų komandai, kuri devintajame rate A grupėje svečiuose 74:69 nugalėjo Monvili USO (Prancūzija) krepšininkes. Tai buvo šeštoji pergalė šio sezono moterų krepšinio klubų Eurolygos varžybose. Vienas geriausių Lietuvos krepšinio žaidėjų Šarūnas Jasikevičius, duodamas pokalbį oficialiai savo atstovaujamo Indiana "Pacers" klubo tinklalapiui, įžiebė viltį Lietuvos aistruoliams pareikšdamas, jog nori dar kartą užsivilkti Lietuvos rinktinės marškinėlius.

• Tarptautinėse jaunių futbolo varžybose Gudijoje Lietuvos U-rinktinė iškovojo trečią vietą.

• Vilniaus meras Artūras Zuokas su specialistais ir architektais aptarė Valstybinio stadiono Šeškinėje įrengimo planus.

• Šiaulių savivaldybė dešimčiai geriausių miesto sportininkų skyrė 2007 metų pinigines premijas, kurios bus išmokamos kas mėnesį. Sporto taryba nusprendė – šachmatininkei Viktorijai Čmilytei, BMX dviratininkei Vilmai Rimšaitei ir plaukikui Viktoravičiui skirti po 1000 litų kasmėnesinę premiją.

• Naujasis Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės strategas Ramūnas Butautas, į trenerių gretas pasikvietęs Rimą Kurtinaitį ir Donaldą Kairį, paskelbė sąrašą galimų rinktinės žaidėjų, kuriuos norėtų matyti rinktinėje. Į pagrindinę rinktinę kviečiamų krepšininkų minimi: Šarūnas Jasikevičius, Ramūnas Šiškauskas, Arvydas Macijauskas, Rimantas Kaukėnas, Donatas Slanina, Vidas Ginevičius, Simas Jasaitis, Paulius Jankūnas, Darijušas Lavrinovičius, Kšyštofas Lavrinovičius, Linas Kleisa, Darius Songaila, Robertas Javtokas ir Žydrūnas Ilgauskas.

• Paskutinėse ULEB taurės varžybų reguliariojo sezono rungtynėse Vilniaus "Lietuvos ryto" krepšininkai Vilniuje "Siemens" arenoje 86:80 įveikė Athens AEK (Graikija) ir iškovojo pirmąją vietą A grupėje.

• Kauno "Žalgirio" krepšininkams nesiseka Eurolygoje, bet geriau sekasi Baltijos krepšinio (SEB BBL) lygoje, kurioje žalgiriečiai 88:78 Vilniuje vykusiose rungtynėse įveikė savo amžiną priešininką Vilniaus "Lietuvos rytą". Kol kas "Žalgiris" dar nėra pralaimėjęs nė vienų rungtynių BBL lygoje. Kauno "Žalgiris" prašo Kauno savivaldybę didinti kasmet skiriamą paramą iki 5 mln. litų. Dar 600, 000 litų prašoma skirti A. Sabonio krepšinio mokyklai.

• Iš Dakar automobilių lenktynių pasitraukė paskutinė Lietuvos komanda. "Tauro" komandos nariai Aurelijus Petraitis su Šarūnu Palioku aštuntajame rate su savo "Oscar" automobiliu įskaitinio ruožo nebaigė, o devintajame dar bandė, tačiau pirmojo įskaitos punkto nepasiekė. Kita Lietuvos komanda – "Neptūnas" – Gintas Petrus ir Milda Petrus savo pasirodymą baigė dar penktajame lenktynių ruože.

• Tarptautinė teniso federacija (ITF) internete paskelbė naują pasaulio jaunių (iki 18 metų) tenisininkų įvertinimą. 16-metis Lietuvos atstovas Ričardas Berankis klasifikacijoje pakilo iš 15-os į 13-ąją vietą. **V.P.**

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.

PACE LAW FIRM

- asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- imigracija į Kanadą
- testamentų sudarymas
- palikimų tvarkymas
- nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

Lietuvos sporto žurnalistų federacija išrinko geriausius Lietuvos sportininkus. Jais tapo (iš k.) šachmatininkė Viktorija Čmilytė ir Virgilijus Alekna Ntr. www.pliadisfoto.lt

Lietuva įsigijo mokomąjį burlaivį

BRONYS STUNDŽIA

Buvo staigmena, kad Lietuva įsigijo mokomąjį burlaivį. Jei kadaise tai buvo tik jūreivių svajonė, tai dabar toks burlaivis Klaipėdoje stovi pritvirtintas prie krantinės. Būsimiems kapitonams ir visiems laivavedžiams tai bus geriausia pradžios mokykla. Ištirta, kad burlaivis yra tinkama jaunuolių auklėjimo priemonė, nes drauge būdami išmoksta kartu dirbti, sustiprėja fiziškai, įpranta vienas kitu pasitikėti ir įgyja jūreiviui būtinų žinių bei patyrimo.

Visos jūrinės valstybės stengiasi turėti tokius burlaivius, nes plaukiodami burlaiviu jaunuoliai apsisprendžia, ar jie yra tinkami jūrinei tarnybai. Tos valstybės, kurios savo burlaivių neturi, siunčia jūreivius į kitų kraštų burlaivius. Taip prieš karą, po trumpo apmokymo buvo keliolika Lietuvos jaunuolių pasiųsti į Suomijoje dar išlikusį kapitono Gustavo Eriksono burlaivių laivyno uostą Alandų salose. Atgavus nepriklausomybę, "Marinus" klubo buriuotojai-žurnalistai apsilankė tų salų Mariahamono uoste, kur jūriniame muziejuje yra daug iš buvusio laivyno daiktų. Apie tuose laivuose atliktą praktiką rašė savo knygoje *Jūrų keliais* kapitonas B. Krištopaitis.

Sovietmečiu įsteigtoje mokykloje jūreiviai atlikdavo praktiką burlaivyje "Meridianas". Tam laivui pasenus, jis buvo paliktas Danės upėje ir paverstas restoranu. Klaipėdos "Jūreivystės" mokyklą, kaip kolegiją, priskyrus prie universiteto, studentai reikiamą praktiką atlikdavo prekybiniuose ar karinių jūrų pajėgų laivuose. Tačiau juose praktikos laikotarpis trukdavo ilgiau negu kariniuose, tad reikėjo kada nors įsigyti burlaivį. Ta diena atėjo 2006 metų pabaigoje.

Nupirktą laivą iš Olandijos, su savanorių buriuotojų įgula, parvedė kapitonas V. Vizbaras. Dabartinis laivo savininkas yra Klaipėdos universitetas. Laivui prisirišus prie krantinės, jį tuoj apžiūrėjo rektorius V. Žulkus. Laivas dabar turi vienos Olandijos vietovės "Brabander" vardą ir neaišku ar bus keičiamas.

Burlaivių laikais, kai laivininkystė buvo mažiau saugi, senieji jūrų vilkai tikėjo įvairiais prietarais, nes manė, kad tai atitolindavo nelaimes. Jie manė, kad laivas, kaip ir pakrikštytas asmuo, vardą gauna visam laikui. Dabartiniais laikais į prietarus nekreipiama dėmesio – gal tik viena, antra tradicija išsilaikė.

Gal keistai skamba rektoriaus užsiminimas, nesvarstant kitos galimybės, palikti įsigytam burlaiviui "Brabander" vardą. Ar Lietuvoje, net tarp intelektualų, tautinė ir valstybinė savigarba prarasta, ar trūksta tinkamų vardų? Tuoj po nepriklausomybės paskelbimo, Lietuvos jūrų laivininkystės vadovybės nutarimu, devyni laivai, pakeitus komunistinius vardus, gavo nieko bendro su Lietuva neturinčių rusų kapitonų vardus. Vėliau, atrodo, Susisiekimo ministerijai įsikišus ar į visuomenės nuomonę atsižvelgus, tie laivai susilaukė lietuviškų vardų.

Dabar žvilgterėkime į ne per seniausius įvykius. Bene 1922 m. Lietuva įsigijo, kad ir su mažu kapitalu, du škūnos tipo burlaivius "Jūratė" ir "Kastytis" ir nepaliko senų vardų. 1937 m. vokiečiai nupirko buvusį belgų mokomąjį laivą "L'Avenir" ir jį pavadino "Admiral Karpfanger". Po karo amerikiečiai perėmė vokiečių mokomąjį laivą "Horst Wessel" ir jį pavadino "Eagle". Rusai perėmė bene iš suomių burlaivį "Padua" ir jį pervardino į "Krusenštern", kitas rusų burlaivis "Mir" turėjo lenkišką vardą. Buvęs vokiečių mokomasis laivas "A.L. Schlagetier", parduotas Portugalijai, tapo "Sagres". Teko ir man plaukioti ant

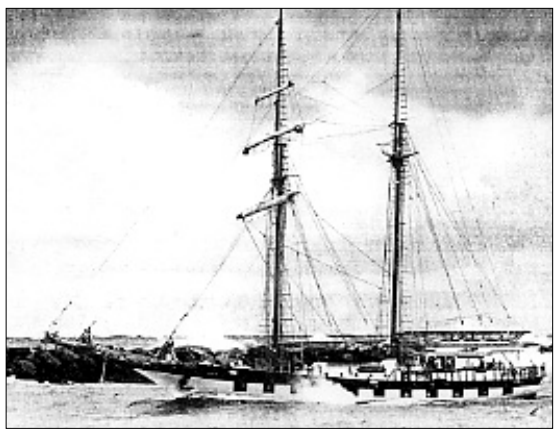

Mokomasis burlaivis "Brabander" Klaipėdoje

buvusio norvegų mokomojo laivo "Regina Maris", kuris anksčiau turėjo kitą vardą, o kitas burlaivis "Bella Blonde" buvo perstatytas iš šviesiaivio (laivas švyturys) turėjusio kanadišką vietovės vardą. Tai tik keli pavyzdžiai, rodantys, kad dabar į senus prietarus nekreipiama dėmesio. Netikiu, kad Lietuvoje trūktų burlaiviui tinkamų vardų. Kodėl nepanaudoti vardų iš mitologijos, kaip Bangpūtis, vėjų deivė Laima, Žilvinas, vėjų vardų, buvusių Mažosios Lietuvos veikėjų, buvusių jūrininkų, kaip antai kpt. Stulpinas, gen. Daukantas, pajūrio vietovių – Preila, Ventė, Nerija, taip pat ir istorinių asmenybių.

Burlaivis buvo pastatytas prieš 26 metus, vėliau dar pertvarkytas; nupirktas už daugiau kaip du milijonus litų. Jo rūšis yra dvistiebė skersių škūna, 100 tonų. Išmatavimai: ilgis 36 m, plotis 22 m, grimzlė 3 m, burių plotas 540 kv.m. Degalų gali paimti 6500 litrų, geriamo vandens 5000 litrų. Turi du dyzelinius variklius 101 K.V. Įguloje numatoma turėti 3 patyrusius jūrininkus, o apmokymui skirta vietos 14-kai studentų. Nors burlaivis yra skiriamas Universiteto Jūreivystės kolegijos studentų apmokymui, tarpais juo naudosis ir mokslininkai – hidrografai ir biologai. Burlaivis "Baltijos" laivų statykloje tam tikslui bus pritaikytas.

Reikia tikėtis, kad geriau seksis su mokomuoju burlaiviu, negu su prekybiniais "Jūratė" ir "Kastytis", kurie, deja, buvo registruoti Jurbarko upių uoste. Jie išplaukė ir daugiau Lietuvoje nepasirodė. Dar tuomet Klaipėdos uostas nepriklausė Lietuvai.

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI. Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo - laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

“Nacionalinis diktantas”

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento PRAŠYMAS

Prašytume Jus padėti ir prisidėti prie pernai didelio populiarumo sulaukusio “Nacionalinio diktanto” renginio, kuriuo pagerbiama gimtoji kalba – vienas svarbiausių tautos turtų.

“Nacionalinį diktantą” 2007 m. sausio 27 d. rengia politikos savaitraštis *Atgimimas* kartu su partneriais: Valstybine lietuvių kalbos komisija, Lietuvos nacionaliniu radiju ir televizija, Lietuvos savivaldybių asociacija, interneto portalu www.Delfi.lt, Pedagogų profesinės raidos centru, Užsienio reikalų ministerija, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentu prie Lietuvos vyriausybės (TMID). Plačiau apie tai tinklalapyje www.tmid.lt.

Diktantas bus 11 val. Lietuvos laiku tiesiogiai transliuojamas ir internetu Lietuvos radijos ir televizijos svetainėje www.lrt.lt. Kviečiame Jus ne tik dalyvauti, bet ir prašome padėti telkiant tautiečius. Vienas svarbiausių klausimų – patalpos, kuriose būtų internetas ir informacijos sklaida. Tautiečiai turės galimybę rašyti nacionalinį diktantą Lietuvos atstovybėse (į jas reikėtų kreiptis dėl konkrečios informacijos). Taip pat prašytume rasti galimybių Diktantui panaudoti lituanistinių mokyklų, bendruomenių patalpas bei paskleisti informaciją apie Diktantą Jūsų bendruomenės nariams.

Diktanto organizatoriai užsienyje turėtų: 1) rasti patalpas norintiems rašyti diktantą (viena iš galimybių – patalpas rašantiems nacionalinį diktantą parūpins Lietuvos atstovybės), 2) informuoti apie diktantą kuo daugiau žmonių ir paskelbti, kur jis bus rašomas (pastaba: diktantas turi būti rašomas visose valstybėse tą pačią dieną ir tuo pačiu metu nepriklausomai nuo laiko skirtumo), 3) apie tai, kur vyks diktantas, informuoti *Atgimimo* redakciją (tel. +370 5 231 34 24 ir +370 5 261 96 08 arba el.paštu indre@atgimimas.lt), su kopija TMID (el.paštu giedrius.sniukas@tmid.lt), kad galėtume operatyviai įdėti šią žinią į tinklalapį www.tmid.lt, 4) užtikrinti, kad diktantą būtų galima rašyti sklandžiai, be pašalinių trukdžių ir nenusirašinėjant, 5) užtikrinti, kad dalyviai diktantą rašytų naudodamiesi tokiomis priemonėmis: diktantas turi būti parašytas ant specialių diktanto lapų, kurie turi būti pažymėti tik rašančiojo slapyvardžiu; mažajame lapelyje užrašomas vardas, pavardė, adresas, telefonas ir slapyvardis, jis įdedamas į atskirą mažą voką su specialiu lipduku, kuris bus atplėštas tik tada, kai darbai bus ištaisyti ir bus aiškūs finalininkai – tikrintojai nežinos, kieno darbą jie vertina; diktanto lapas su parašytu tekstu ir mažas vokas įdedami į atskirą didelį voką, kuris užklijuojamas. Specialius diktanto lapus, mažuosius lapelius ir užrašus (lipdukus) ant vokų galite atsisiųsti iš čia: http://www.tmid.lt/index.php?page_id=835, 6) visiems parašius diktantą, išsiųsti darbus į Vilnių (jei konkursas surengtas ne Lietuvos diplomatinės atstovybės būstinėje, tada – į artimiausią Lietuvos diplomatinę atstovybę).

Dėl papildomos informacijos prašytume kreiptis indre@atgimimas.lt arba giedrius.sniukas@tmid.lt. Iš anksto dėkojame. Pagarbiai –

Giedrius Šniukas,
TMID Užsienio lietuvių skyriaus, Migracijos politikos ir informacijos poskyrio vedėjas, tel. +370 5 212 22 49, mob. +370 612 16 193, el.paštas: giedrius.sniukas@tmid.lt, tinklalpis www.tmid.lt

Karina Taruškaitė

Man 15 metų. Gimiau 1990 m. Kaune. Šiuo metu mokausi Dariaus ir Girėno gimnazijoje. Greit bus dveji metai, kai bandau rašyti. Mano idėjos paremtos tikėjimu, kad visi žmonės, nepriklausomai nuo jų amžiaus, lyties ar socialinių pažiūrų, yra lygūs, kad visi širdyje yra geri. Tikiu, kad tamsiausia būna prieš aušrą, o, aukštai kilęs, žemai krisi. Dar neapsisprendžiau, kur norėsiu stoti, bet savo būsimąją profesiją įsivaizduoju kaip humanišką, teikiančią pagalbą ir naudą.

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŪS ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

JAUNIMO ŽODIS

Toronto lietuviškosios Maironio mokyklos kalėdinei šventei kiekviena klasė paruošė įdomią programą. Nuoširdžių žiūrovų plojimų sulaukė pirmos klasės mokiniai (mokyt. V. Kairienė, padėjėja J. Valiulytė) **Ntr. D.R. Puterių**

Aukšto dangaus, tvirtų šaknų!

Ištrauka iš jaunųjų rašytojų almanacho, išleisto Kaune

Pernai supažindinome su pastarojo meto Kauno jaunųjų poezija. Šiemet geranoriško skaitytojų dėmesio tikimės septyniolikos miesto jaunųjų autorių prozai, kaip jos pirmtakei, nebevaržomai net žanro sąlyginumų.

Septyniolika jaunų ir talentingų.

Po pirmuoju sakinio teiginiu lengva ranka nedvejodamas pasirašai.

Pasirašytum ir po antruoju, jeigu tau būtų duota pranašo dovana įminti vieną paslaptingiausių – *talento* mįslę. Ypač jo pradžioje, pirmosiose apraiškos stadijose. Literatūra (vis dar) ne estradinis rodinys, tuštybės blizgesiu nepridengsi. Daugumai jaunųjų prozininkų, prabylančių iš laikraščių, žurnalų, pirmųjų knygų, vis dažniau – ir iš interneto, banalaus požiūrio į gyvenimą neprikiši. Akivaizdu kas kita. Kai savos patirties nėra, arba ji per menka, į literatūrą ateinama *kitų* pėdomis, per *kitų* literatūrą. Savaime tai nei gerai, nei blogai. Niekas juk nesmerkia populiariosios *karaokės.* Tačiau niekam nešauna į galvą jos tituluoti kokiu nors savarankišku menu. Blogiausia, kai kaukė taip priauga prie autoriaus veido, kad svetimo nuo savojo jėga nebeatskirsi.

Mūsų spausdinami *Kauno jaunieji* įdomūs, veržlūs, ganėtinai *savarankiški.* Netgi tie, kurie neišvengė dažnam pradedančiajam būdingo literatūriškumo. Tos apnašos – tiktai *kokonas,* po kuriuo, tikimės, dar neregėto grožio sparnus mankština ne vienas atskiras *skrydis.* Profesionaliai (arba – kone profesionaliai) valdydami žodį, priėmę buitiškumą kaip neišvengiamą sąlygą, mūsų jaunieji jame neužsibūna. Vien su jaunatviška aistra ir drąsa veržiasi ten, kur su pilka nežinomybe jau susiliejo pakumpusios pirmųjų egzistencialistų figūros, kiti grakščiai balansuoja ant *alter ego* ribos, provokuojančios jeigu ne kitą, tai bent kitonišką *atvertį*, treti į gyvenimą tebežvelgia didelėmis *pasakos* akimis.

Septyniolika jaunųjų autorių. Gimnazistai, studentai, dėstytojai. Dar nesukantys galvų dėl savo vietos gyvenime ir jame (tvirčiau ar silpniau) jau įsišakniję. *Čia ir dabar.* Gaila, nebe visi *čia,* bet visi *dabar.* Godžiom krūtinėm viltingai geriantys gaivų, tačiau vienur kitur dar praeities svilėsiais atsiduodantį Lietuvos orą. Ir jau atsikrenkščiantys jo sprangiais dabarties suodžiais.

Aštuonių merginų ir devynių vaikinų prozos tekstai. Visa žanrų vaivorykštė – pasakos, esė, apsakymai, apysaka... (O, kad tiek pat gyvenimo spalvų...). Kūrybinių jėgų ar tik jaunatviško maksimalizmo provežiai. Nei pažadai, nei įsipareigojimai. Ir ne duoklė madai, nes būti rašytoju Lietuvoje vėl pavojingai nebemadinga... (Nebent išprievartavęs motinėlę *Tradiciją,* nebeapsikentęs imtum ir sukurptum kokį nors *best(ijo)selerį,* lietuviškąjį *europornąą ...).*

Septyniolika debiutų, septyniolika naujų vardų. Tiesa, vienas kitas jau anksčiau vienur kitur matytas, girdėtas, tačiau dauguma – ne. Literatūros naujokai. Galbūt – net *šauktiniai.* Visada smalsu su jais susipažinti, daug iš jų laukti ir sulaukti... Ne visada lengva skirtis... Juolab, kad nuo bet kokios euforijos sulaiko ne pagal amžių toliaregiškas, vieno gabiausių ir įdomiausių almanacho autorių prisipažinimas.

“Kūryba ant popieriaus lapo nėra mano gyvenimas. Veikiau tai viena iš daugelio išraiškos formų, kuria noriu ką nors pasakyti, įprasminti”, – teigia devyniolikmetis Jaunius Petraitis, pateikęs toli gražu ne pieniškos brandos apysaką *Tesco.*

Skaitytojas nesunkiai pastebės, jog ne viskas antrame “Kauno jaunųjų” tomelyje nauja, tobula, netikėta. Tačiau daug kas nuteikia optimistiškai. Pirmiausia – jaunų žmonių noras pasigalynėti su postmodernizmo negailestingai nuvainikuotu *kūrybos* žodžiu... Bandymai per jį pažvelgti į gyvenimą... Ir į save... Tartum svetimomis akimis, iš šalies...

Vyriausiam mūsų almanacho autoriui per trisdešimt. Jauniausiai – dvigubai mažiau, vos penkiolika... Bet Karinutė (*atleiskit, nekyla ranka rašyti – Karina)* Taruškaitė, Dariaus ir Girėno gimnazijos devintokė, savo literatūrine įtaiga drąsiai varžosi su pasaulį jau išmaišiusiu filosofu, mokslų daktaru, VDU dėstytoju!

Dviejų dalių – poezijos ir prozos projektas pagaliau baigtas. Aprėpęs 26 jaunųjų poetų ir 17 prozininkų, jis nelaikytinas ataskaita arba paraiška. Metas prisipažinti, jog nei mes “Kauno jaunųjų” projekto sumanytojai, nei jo dalyviai nesivertėm per galvas, nesirengėm žūtbūt nustebinti visko mačiusio pasaulio. Mums labiau knietėjo sutelkti daiktan pastarųjų metų miesto literatūrines atžalas, padėti joms greičiau vystytis, aukščiau, ambicingiau augti.

Literatūros medis *amžinas*. Tiktai mes, jo metūgiai, lapai ir lapeliai – *laikini.* Niekas nepasakys, kurie nūnai pastebėti ir šiame almanache atskleisti *lapeliai* suvešės sodriais *lapais,* o kuriuos negaišuodamos negailestingai nusiaubs laiko vėtros, pakąs *(ir pakas)* pirmosios gyvenimo šalnos, prislėgs niūrūs lapkričio debesys...

Aukšto dangaus, tvirtų šaknų, jaunieji!

P. Palilionis

A†A

JONUI LUKOŠEVIČIUI

mirus,

jo žmoną BRONĘ ir seserį MONIKĄ POVILAITIENĘ nuoširdžiai užjaučiu –

Aldona Valadkienė

SKAUTININKEI

A†A

ARIJAI ŠKĖMIENEI

iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžią užuojautą reiškiame jos vyrui skautininkui STASIUI, dukroms – RENATAI ir LANAI, sūnums – RIMUI ir VITUI, seseriai ZEJAI KLIBINGAITIENEI ir broliui JONUI KLEVINUI su šeimomis –

Toronto skautininkių-skautininkų draugovė,
Toronto "Kun. Birutės" vyr. skaučių draugovė,
Toronto "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai

JAUNYSTĖS BIČIULIUI

A†A

JONUI LUKOŠEVIČIUI

mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą jo žmonai BRONEI, dukrai AUŠRAI, sūnums DAINIUI, VAIDOTUI, broliui dr. PETRUI, seserims – MONIKAI, EUGENIJAI, KAROLINAI ir jų šeimoms bei artimiesiems –

Sofija, Albertas Dronsatavičiai

A†A

ALBINUI TAUTKEVIČIUI

mirus,

giliame liūdesyje likusiai žmonai VALEI, dukroms – ALDONAI, LAIMAI, sūnui EDŽIUI su šeimomis, giminėms bei artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą ir dalinamės šios didžios netekties skausmu –

B. Barisas
J. Barisas
E. Barisienė
B.T. Dilkens
R.N. Dumčiai
R. Dionne
A.P. Eidukai
O. Giedriūnienė
J.Č. Kurai
E.P. Kairiai
B.A. Kozuliai
J. Kizienė
Z.I. Mistautai
D. Naikauskienė
C. Pečiulytė
O. Vindašienė

NEKROLOGAS

Gyvasis širdžių aukuras 1991 m. Sausio 13 atminimui

Laikas užrašė šešiolika metų / Nuo tos baisiosios kruvinos nakties – / Kai JŪS už Laisvę LIETUVOS saulėtą, / Sukrovėt širdžių AUKURĄ išties,

– Kuris per amžius gyvas Tautai švies!

***

LORETA ASANAVIČIŪTE,

TAU 24 m. Pragaro angis šliaužiojo, šturmavo, / Paukštei sulaužė ištiestus sparnus. / Mirties pabaisa gyvastį pagavo, / Išvogė taką grįžti į namus...

– Už Laisvės idealą ir už mus!

VIRGINIJAU DRUSKI,

TAU 22 m. Tą juodą, siaubią ir kraujuotą naktį / Vilties liepsnelės uždegta širdis. / Už gimtą žemę ji nustojo plakti, – / TAVO AUKA – TĖVYNĖS ateitis...

– TU mūs dienų viltis!

DARIAU GERBUTAVIČIAU,

TAU 18 m. Ar TU žinojai, kad kelius išskirs čia / Žiaurus likimas-kraugerių gauja?... / Sudiev netaręs, Tautą gynei šičia, – / Žūtis užmigdė amžiams naktyje...

– TU gyvas mūsų širdyse!...

ROLANDAI JANKAUSKAI,

TAU 22 m. Tryliktą sausio budeliai ginkluoti / Kaleno automatų dantimis. / Tvirtas stovėjai – nedrįsai galvoti, / Kad mirtis slanko juodom naktimis...

– Amžiams TU su mumis!...

RIMANTAI JUKNEVIČIAU,

TAU 25 m. Motina grąžė rankas ir vaitojo, / Kūdikiui ritos ašara gaili. / – Mirtis už Laisvę, – TAU kažkas kartojo, / Ir KRISTAUS Meilės Kryžių TU keli...

– Laisvės kely!...

ALVYDAI KANAPINSKAI,

TAU 39 m. Skambėjo giesmės, maldos už Tėvynę, / Priešai riaumojo vien tanketėmis... / Tauta po Kryžium – niekas jos negynė – / Mirtis TAU stabdė širdį už mumis,

– JŪS spindit žvaigždėmis!...

VYTAUTAI KONCEVIČIAU,

TAU 50 m. Protėvių Dvasią tąnakt TU girdėjai / Iš pilkapių atskridusią tada... / Tėvynei Laisvę iškovot skubėjai, / Tikėjai, žemė laisvės juk verta.

– Pakils į Laisvę LIETUVOS Tauta!..

ALGIMANTAI PETRAI KAVOLIUKAI,

TAU 52 m. Tas kraujo lašas amžiams išliks gyvas, / Žydės aguonom Tėviškės laukuos... / TAVE į širdį glaudžia VIEŠPATS DIEVAS, / Ir dangaus laimę TAU JIS dovanos,

– Tauta globos!

VIDAI MACIULEVIČIAU,

TAU 25 m. Lūpos dainavo, meldėsi, giedojo, / Širdis liepsnojo vilčių žiburiais... / Žlegsėjo tankai, brolius žemėn klojo, – / Jautei – gal žingsniai namo nepareis...

– Laisvė ateis!...

TITAI MASIULI,

TAU 28 m. Žemė suklupus alpojo, dejavo, / Medžiai pašiurpo Nemuno krantuos, / Kai SESĖ, BROLIAI dėjo širdis savo / Ant AUKURO Tėvynės LIETUVOS...

– Jos amžiais gyvos bus!...

ALVYDAI MATULKA,

TAU 31 m. Raudonom rožėm sniegas sužydėjo, / Žėrėjo jis lyg rubino lašai... / Tai TU per kančią šviesias viltis dėjai, – / Štai pirmos aušros – ryto pranašai!...

– "LAISVĖ" – širdim rašei...

APOLINARAI JUOZAI POVILAITI,

TAU 58 m. Kada perkūnai skaldė žemės veidą, – / Nesudrebėjai, bet laikeis tvirtai. / Girių apuokų, šiurpiam klyksmo aide, / Per plieną, ugnį – ateitį matei...

– TAU viltys švietė veide...

IGNAI ŠIMULIONI,

TAU 18 m. Tu išėjai jaunystės žiedui skleidžiant / Tuščia ranka su slibinu kovot. / Grįžai pas DIEVĄ ATGIMIMUI auštant, / Nešei už Laisvę širdį JAM aukot!...

– Aštuoniolika žiedų dovanot!..

VYTAUTAI VAITKAU,

TAU 48 m. Beginklėm rankom TU Tėvynę gynei, / Milžino dvasioj prieš ugnies nasrus. / Gyvybės auką Laisvei TU paskyrei – / Širdy Tėvynės liksi nemarus!...

– Laisvoji LIETUVA nežus!

* * *

Paukščių giesmės JUMS Re-kvi-em skambus!... Tai Nemunėlio ĄŽUOLAI sustoję, / Tvirti, galingi prieš visas audras... / JŪS, kaip Pilėnai žuvot neraudoję, – / VARDAI liks amžiams LAISVĖS aukuruos!... / Saulėtekiuos, saulėlydžiuos žėruos... **Sofija Šviesaitė,** Laisvės kovų dalyvė

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531
Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Per 44 metus Jūsų sutelktas 4.60 mln. dol. Fondo pagrindinis kapitalas davė 2.78 mln. dol. pelno lietuvybės išlaikymui Kanadoje, pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams

Remkime Kanados lietuvių fondą ir prisiminkime jį savo testamentuose!

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

SPAUSTUVĖ
PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

BPL Import/Export
SIUNTINIAI į LIETUVĄ
SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 383-1650

SMITH MONUMENT CO. LTD
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. (416) 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

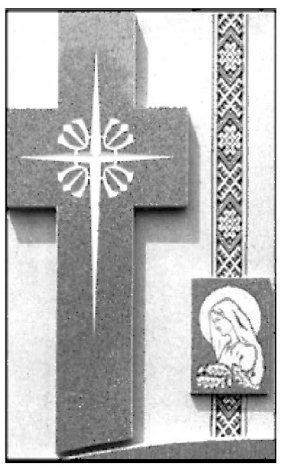

AUKOS

Tautos fondas Kanadoje 2006 metais parėmė šias organizacijas pagal jų prašymuose nurodytus tikslus: $5,000 – Vilniaus krašto mokykloms; $3,000 – Mažosios Lietuvos enciklopedijos leidimui; $500 – Sol. E. Kardelienės stipendijų fondui, Vilniečių Ainių klubui (kun. Bieliausko atsiminimų išleidimui; $400 – Toronto Vl. Pūtvio šaulių kuopai; $300 – Gudijos lietuvių laikraščiui *Lietuvių godos*, Tremtinių laikraščiui *Tremtinys*, Jaunimo stovyklai "Vanagai"; $200 – *Dariaus-Girėno aerodromas (*knygos leid.), "Tėvynės sąjungai" (Kovo 11), Toronto Maironio mokyklai; $100 – Jūrinės knygos fondui. **Tautos fondo Kanadoje valdyba**

ATSIŲSTA PAMINĖTI

CANADA: SOCIĖTĖ ET INDIVIDU. Actes du colloque d'études canadiennes dans les pays baltes.

PRIMENAME, kad aprėminti skelbimai, kuriems reikalingas didesnis plotas, priimami vėliausiai iki ketvirtadienio 12 v.d., jeigu norima jį skelbti ateinančios savaitės *TŽ* numeryje.

LABDARA Lithuanian Nursing Home

Mūsų senelių maldoj kasdieninėj
yra žodžiai šventi sudėti

Meilė ♦ gerumas ♦ dosnumas

Remkime LABDAROS lietuvių slaugos namus ir nepamirškime jų savo testamentuose

SKAMBINTI: **416-232-2112/409**

ADRESAS: 5 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
tinklalapis: www.labdara.ca
el-paštas: communityrelationscoordinator@labdara.ca
LABDAROS fondas išrašo pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių

MALONIAI KVIEČIAME DALYVAUTI NEPAKARTOJAMAME RENGINYJE

VALENTINO DIENOS ŠOKIUOSE

2007 m. vasario 10, šeštadienį
Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W.
Renginio pradžia 7 v.v., baras veiks nuo 6 v.v.
PROGRAMOJE:
* sportinių šokių pasaulio čempionai ***A. VAIDILIENĖ su partneriu***
* šokiams dainuos ***I. STAROŠAITĖ ir Ž.. ŽVAGULIS*** (nauja programa)
KARŠTA VAKARIENĖ SU VYNU IR STAIGMENA
Bilietai - $35. Bilietai platinami sekmadieniais abiejose parapijose,
Lietuvių Namuose popiečių metu arba skambinant tel. **416-893-4323, 416-532-3311**
Rengėjai – klubas "Santaka"

TORONTO

PADĖKA

Vilniaus krašto lietuviškas mokyklas ir jų mokytojus, besireiškiančius kultūrinėje, tautinėje veikloje, 2006 m. parėmė šios Kanados lietuvių finansinės institucijos bei pavieniai asmenys per Vilniaus krašto lietuvių sąjungą išeivijoje.

$5,000 – Tautos fondas Kanadoje, Hamiltono liet. kredito kooper. TALKA; $1,500 – Toronto liet. kredito kooper. PARAMA; $1,250 – Toronto Prisikėlimo kredito kooper.; $750 – A. Bražys; $500 – B. Saplys; $100 – A. Bumbulis, A. Jurcevičienė; $50 – B.Tamulionienė. Visos aukos perduotos "Vilnijos" dr-jai Vilniuje, kuri lėšas paskirstė labiausiai reikalingoms Vilniaus krašto mokykloms ir mokytojams.

Vilniaus krašto lietuvių sąjunga išeivijoje dėkoja visiems rėmėjams už dosnumą 2006 m., už ten veikiančių lietuviškų mokyklų padėties supratimą, tikėdamiesi ir ateityje paramos Vilniaus krašto atlietuvinimo reikalams. **B. Saplys,**
VKLS-gos išeivijoje centro valdybos pirmininkas

Pilietybės klausimu

Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) pirmininkė Regina Gytė Narušienė, J.D., parašė laiškus Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui, Lietuvos seimo pirmininkui Viktorui Muntianui ir Lietuvos ministeriui pirmininkui Gediminui Kirkilui dvigubos pilietybės reikalu. Laiške nurodoma, kad Lietuvos konstitucinio teismo nutarimas, draudžiantis turėti Lietuvos ir kitos valstybės pilietybę kenkia pastangoms pristabdyti masinę emigraciją, apgailestauja, kad Konstitucinis teismas "pasirinko taip siaurai interpretuoti Konstituciją", kritikuoja nutarimo netikslumus ir prieštaravimus, pabrėžia, kad "Lietuva yra tautinė valstybė" ir tikisi, kad "Lietuva suras būdų lietuviams išlaikyti savo pilietinius ryšius su Tėvyne arba, jei jie gimę svetur, pilietinius ryšius užmegzti neprarandant gimtojo krašto pilietybės". **Inf.**

PAREMKITE *Tėviškės žiburius* auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –
TŽ leidėjai

ATEITININKŲ ŽINIOS

Toronto apylinkės sendraugiai ateitininkai kviečia ateitininkus ir susidomėjusią visuomenę į susirinkimą sausio 27 d., 7 v.v. Prisikėlimo parapijos kavinėje. Bus rodomas filmas *Dievų miškas* (sukurtas pagal Balio Sruogos knygą). Jis 2005 m. buvo populiariausias Lietuvoje – uždirbo per 600,000 litų. **R.R.**

ĮVAIRIOS ŽINIOS

• Danijos mieste Olborge 1994 m. buvo pasirašytas susitarimas, kuriuo siekiama miestų klestėjimo įvairose srityse – gyvenimo kokybės, kūrybingumo ir kt. Iki šiolei šitą susitarimą pasirašė 350 Europos miestų. Alytus prisijungė 2005 metais, o pernai – Kaunas. Apie kitus Lietuvos miestus žinių neturime. **Inf.**

DĖMESIO
bendradarbiams ir skaitytojams!
PAKEISTAS
***Tėviškės žiburių* elektroninio pašto adresas. Nuo Naujų metų jis yra**
tevzib@rogers.com
Prašome pasižymėti!
Priimame rašinius ir pranešimus el.paštu, "Word" programoje. Nuotraukas taipgi galima prikabinti prie elektroninių laiškų, geriausia "jpg" formate (min. 200 ppi).

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416-503-1687.

MOTERIS ieško darbo. Galėtų prižiūrėti vaikus arba senyvo amžiaus asmenis. Skambinti Ritai tel. 416 363-9206.

SUVALKŲ KRAŠTO LIETUVIŲ IŠEIVIJOS SAMBŪRIS
maloniai kviečia visus į
UŽGAVĖNIŲ BALIŲ
vasario 3, šeštadienį, 6 v.v.,
Anapilio parapijos salėje
*** SKANI VAKARIENĖ SU VYNU 6.30 v.v. ***
*** ŠOKIAI PRIE SMAGIOS MUZIKOS ***
*Bilietus galima įsigyti sekmadieniais Anapilio parapijos salėje arba skambinant **DALIAI tel. 905 276-9736***
Bilieto kaina $30 asmeniui ***RENGĖJAI***

LITHUANIAN TRANSLATIONS

VERČIU ĮVAIRIUS DOKUMENTUS
• iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą
• vertimus tvirtinu savo antspaudu ir parašu

DALIA MILMANTAS - 416.237.0568
Akredituota vertėja prie Imigracijos ir pabėgėlių tarybos (Immigration and Refugee Board)

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

EUROPEAN MONUMENT INC.
▲ Trečios kartos paminklų statytojai.
▲ Specializuojamės europietiškų paminklų stiliuje.
▲ Didelis pasirinkimas vazonų ir žvakidžių.
▲ Padarome įrašus jau pastatytuose paminkluose.
▲ Perkate fabriko kaina.
Skambinti tel.
(905) 339-0409
1-800-539-8224
Adresas: 1144 Speers Rd., Unit 1
Oakville, ON L6L 2X4

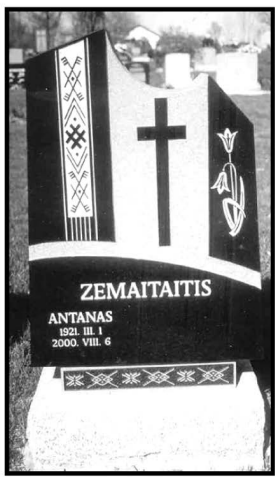

MARGUTIS Parcels
4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042
Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2007 m. vasario 8 ir 22 d.d.
***
Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2007 m. vasario 8 ir 22 d.d
Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ
Tel: (416)233-4601
$3.00* off COUPON for 1 parcel $3.00* off
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

BEST WAY TO TRAVEL Inc.
Royal York Plaza,
1500 Royal York Rd.,
Toronto, ON M9P 3B6
KELIONIŲ AGENTĖ
ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY
KAINOS SKRENDANTIEMS Į LIETUVĄ ŠIĄ VASARĄ:
$949 – iki birželio 23 + mok.
$1199 – po birželio 23 + mok.
Kelionių bilietai, draudimai, nemokamas pristatymas į namus
Tel. (416) **249-7710**
Cell (416) **473-9020**
Fax: 416 249-7749
El.p.: astra.bestway@on.aibn.com

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
Dr. N. Mikelėnaitė-Archer
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

PARDUODAME vasarnamį Vasagoje. Labai arti ežero ir krautuvėlės, 57-oje g. Prijungta prie miesto vandentiekio. Sklypas 40 x 100 pėdų; naujas stogas. Kaina $129,000. Prašome skambinti tel. 416 587-9070.

HOMELIFE

HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8
NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m..

TORONTO ONT

Anapilio žinios

• Ši savaitė yra Maldų už krikščionių vienybę savaitė. Melskime, kad visi krikščionys žemėje pagaliau susijungtų šv. Petro įpėdinio ir Kristaus vietininko vadovybėje.

• Vasario 4, sekmadienį, šaukiamas parapijos metinis susirinkimas. Kad visi galėtų susirinkime dalyvauti, tą dieną Mišios bus tiktai 11 v.r., po Mišių įvyks susirinkimas. Parapijos tarybos sekcijas prašome iki to laiko sušaukti savo posėdžius ir paruošti pranešimus susirinkimui. Finansinį parapijos pranešimą padarys finansinė taryba.

• Sausio 16, antradienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse a.a. Magdalena Petrušauskienė-Petersonienė, 91 m. amžiaus.

• Praeitų metų aukų pakvitavimus atleidimui nuo valstybinių mokesčių (Income Tax) jau galima atsiimti sekmadieniais parapijos salėje. Juos prižiūri Adolfas Sagevičius. Neatsiėmusiems pakvitavimai bus vėliau išsiuntinėjami paštu.

• Toronto "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų skautai paminės Vasario šešioliktąją Anapilyje vasario 11, sekmadienį, dalyvaudami Lietuvos kankinių šventovėje su vėliavomis 9.30 v.r. Mišiose. Po Mišių bus iškilminga sueiga Anapilio salėje.

• Anapilio knygyne galima įsigyti VIII Dainų šventės vaizdaplokščių (DVD).

• Mišios sekmadienį, sausio 28: 9.30 v.r. už a.a. Juozą ir Aleksandrą Valeškas bei jų gimines; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje, sausio 28, sekmadienį, 2 v.p.p. už a.a. Kęstutį Dumčių ir Zenoną Stonkų; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, sausio 27, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Petrą Janulį.

AUKOS

A.a. Albinui Tautkevičiui mirus, jo artimieji užjausdami šeimą, *Kovai su vėžiu* sergantiems vaikučiams Lietuvoje aukojo: $75 – B.T. Stanuliai; $60 – H.M. Snow; $50 – I.V. Radžiūnai, dr. D.Žutautas, dr. J.R. Birgiolai; $40 – A.V. Šeštokai, A.V. Duliūnai; $30 – Č. Javas; $25 – L. Pacevičius, Hongxie Ping, L. Bonyuo, V.L. Zubrickai; $20 – R. Holan, P.B. Sapliai, V. Tautkevičienė.

B.K. ir M.P.

A.a. Arijos Škėmienės atminimui pagerbti *Tėviškės žiburiams* aukojo: $30 – D. Klibingaitienė; $20 – N. Kuprevičienė; $10 – A. Bričkuvienė.

PUNIA
CONSTRUCTION LTD.
REMONTAI
vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.
Perkant ar parduodant namą verta paskambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

Prisikėlimo parapijos žinios

• Mūsų mirusieji: sausio 20 d. iš mūsų šventovės palaidotas a.a. Albinas Tautkevičius, 82 m. Paliko žmoną Valeriją, sūnų Edvardą, dukras Aldoną Sergautienę ir Laimą Wesselman su šeimomis.

• Visi birželio mėnesio savaitgaliai skiriami stovyklavietės "Kretinga" paruošimo darbams. Visi kviečiami prisidėti. Angliškai kalbantiems lietuvių kilmės vaikams stovykla vyks liepos 8-21 d.d., o lietuviškai kalbantiems – liepos 22-rugpjūčio 3 d.d. Šiemet "Kretingos" stovyklavietė švenčia savo 25 metų veiklos sukaktį.

• KLKM draugijos parapijos skyriaus namuose keptų pyragų stalas vėl pradeda veikti. Visų skyriaus narių susirinkimas įvyks sausio 28 d., 1 v.p.p. parapijos salėj. Narės ir viešnios kviečiamos dalyvauti.

• Norintys vykti specialiu autobusu į Vasario 16-osios minėjimą prašomi iki vasario 10 d. užsiregistruoti parapijos arba "Vilnius Manor" raštinėje. Asmenys, norintys minėjimo vaišėms paaukoti saldumynų, prašomi skambinti iki vasario 10 d. Žibai Ignatavičienei, tel. 416 580-2375. Minėjimas įvyks vasario 18 d., 4 v.p.p. Anapilio salėje.

• S. Prakapo kioske galima įsigyti aštuntosios Dainų šventės DVD (kaina $23) ir estradinės grupės "Žentai" CD (kaina $8).

• Kretingoje baigėsi Mažesniųjų brolių ordino Lietuvos šv. Kazimiero provincijos kapitula. Dalyvavo 29 broliai. Provincijos provincijolu išrinktas kun. Astijus Kungys, OFM, viceprovincijolu – kun. Linas Vodopjanovas, OFM. Definitoriais išrinkti kun. Andrius Dobrovolskas, OFM, kun. Gediminas Numgaudis, OFM, kun. Ramūnas Mizgiris, OFM, kun. Arūnas Peškaitis, OFM. Provincijolas ir viceprovincijolas išrinkti šešerių metų laikotarpiui, definitoriumas – trejų.

• Mišios sekmadienį, sausio 28: 8 v.r. už Kuncių šeimos mirusius; 9 v.r. už parapijiečius; 10.45 v.r. už a.a. Liudą Vyšniauską; už a.a. Ireną Lukošević̆ienę – 1 m.; už a.a. Alfonsą Simonavičių; 12.15 v.d. už a.a. Kazimierą ir Zigmą Arlauskus.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį pamaldos 9.30 v.ryto, po kurių įvyks Moterų draugijos susirinkimas šventovės patalpose.

• Sausio 30 d., 7.30 v.v. įvyks parapijos tarybos posėdis Šturmų namuose, Mississaugoje.

• Sekmadienį pamaldose buvo prisiminta a.a. Ieva Usvaltaitė-Jankauskienė, gimusi 1916 m. rugsėjo 11 d., mirusi š. m. sausio 17 d. Čikagoje. Palaidota sausio 19 d. Apeigas atliko kun. Liudas Miliauskas, "Tėviškės" liuteronų parapijos klebonas.

• Mažosios Lietuvos Moterų draugija rengia 45-ąjį Užgavėnių "Šiupinį" vasario 20, antradienį, 7 v.v. Toronto Lietuvių Namuose.

Lietuvių Namų žinios

• Sausio 14 d. svetainėje pietavo 140 svečių. Pietų metu budėjo ir su svečiais supažindino Kultūros komisijos narys B. Stundžia. Svečių knygoje pasirašė V. Daunienė iš Kauno.

• Nuo sausio 10 d. baras "Lokys" uždarytas dėl remonto. Tikimasi atnaujinimo darbus baigti ir barą atidaryti vasario pradžioje.

• Lietuvių Namų valdybos posėdis – sausio 24 d., 7 v.v. seklyčioje, "Labdaros" – vasario 22 d., 7 v.v. Slaugos namuose.

• Tradiciniai pietūs vyksta sekmadieniais nuo 11 v.r. iki 2 v.p.p. Kviečiame visus pietauti Lietuvių Namuose.

• Kultūros k-ja pardavinėja įvairias vaizdajuostes. Norintieji jų įsigyti prašomi skambinti tel. 416 769-1266 arba el.paštu vkulnys@hotmail.com

Slaugos namų žinios

• Slaugos namams aukos priimamos Toronto Lietuvių Namų raštinėje, Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdara, 1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6.

Maironio mokyklos žinios

• Dėmesio, tėveliai! Vasario 3 d. – pažymėjimų išdalinimas ir tėvų apsilankymo diena. Bus galima pasikalbėti su mokytojais. Be to, mokiniai bus fotografuojami mokyklos metraščiui. Turėtų atvykti į mokyklą atitinkamai apsirengę; 8-tos ir 12-tos klasės berniukai turėtų dėvėti baltus marškinius ir kaklaraištį.

• Primename, kad žiemos metu mokiniai turėtų atsinešti batus pasikeitimui. **Ž**

Į Kanados kariuomenės Bordeno bazę atvyko mokytis trumpam kursui Krašto apsaugos ministerijos viceministeris Antanas Valys. Visam kursui atvyko Krašto apsaugos savanoriškų pajėgų Dainavos apygardos vieneto 1-osios rinktinės vadas mjr. Raimondas Matulaitis, Krašto apsaugos savanoriškų pajėgų kunigaikščio Butigeidžio dragūnų mokomojo bataliono vadas mjr. Zigmantas Jankauskas, Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytenio bendros paramos logistikos bataliono S3 S2 skyriaus viršininkas kpt. Vygandas Augustinavičius, gen. Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kovinio aprūpinimo katedros logistikos sekcijos vyriausias instruktorius logistikai kpt. Vaidotas Bublys ir Karinių oro pajėgų A4 paramos skyriaus viršininkas kpt. Audrius Kananavičius. Tautybių dienos paroda įvyks kovo 8 dieną. Karininkai mokysis iki gegužės mėnesio pabaigos. **V.P.**

IEŠKOME PIRKTI vyriškų tautinių drabužių, tinkamų "Gintaro" studentų grupės šokėjui. Skambinti vakarais Irenai tel. 905 276-0822.

TŽ pakeitė savo el. paštą, bet dar nepavyko pertvarkyti tinklalapio. Dėkojame, internetu mūsų ieškantiems, už kantrybę.

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

MONTREAL QUE

Aušros Vartų parapija

Vilniuje Rosmos leidykla išleido Liudo Stankevičiaus parašytą 138 psl. knygą *Ar pastebėjote, kad...* Tai trumpos humoristinės pastabėlės iš gyvenimo. **L.S.**

Papildant Reginos Piečaitienės straipsnį *Vakaras artimui pagelbėti (TŽ* nr. 3, psl. 6) pranešama, kad aukos Natalijai gali būti skiriamos dviem būdais: 1. Čekis ar "Money order", išrašytas "Natalijos fondas" vardu, siunčiamas Rimantui Jurkui, 1490 Fayolle, Verdun, QC H4H 2S5 Canada; 2. Pavedimu į sąskaitą "Natalijos fondas", Lietuvių kredito uniją LITAS, nurodant šias detales: Banko vardas: Caisse Centrale Desjardins, Montreal, Canada – Banko skyrius: Caisse D'Economie des Lituaniens de Montreal LITAS. Sąskaitos nr. 0815 92233 0067439 – sąskaitos pavadinimas NATALIJOS FONDAS.

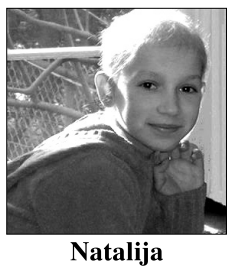

Natalija

Aušros Vartų parapijos komiteto rinkimai įvyks sausio 28 d. po 11 val. Mišių. Reikia skubiai išrinkti du naujus narius. Iš komiteto išėjus bent vienam nariui, per 60 dienų turi būti išrinktas naujas (pagal vyskupijos nuostatus).

Į St. Jean sur Richelieu, QC, kariuomenės bazę atvyko 4 nauji Lietuvos kariškiai. Anglų kalbą gilins viršila Egidijus Bružas ir vyr.ltn. Rytis Juonys. Prancūzų – mjr. Andrius Mickus ir serž. Darius Ramanauskas.

Patikslinimas. 2007 m. sausio 9 d., nr. 2 išspausdinta – "Rūtos" klubo pirmininkė Hilda Lapienė. Turi būti Hilda Lapinienė. **D.S.**

Šv. Kazimiero parapija

"Auksinis ratelis" po Kalėdų atostogų rinksis ketvirtadienį, vasario 1 d. **V.L.**

Sekmadienį, sausio 21, Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio juosta, Bronės Daškevičienės išausta Vilniuje, pirmą sykį puošė altorių. Nuotraukoje kleb. kun. Aloyzas Volskis ir jo patarnautojas/skaitytojas Ziggy Skučas Ntr. V. Lietuvninkaitės

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija
1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)
Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

"LITO" NARIŲ-STUDENTŲ DĖMESIUI!
Montrealio lietuvių kredito unija "LITAS"
SKELBIA KONKURSĄ
vienkartinei $2000 stipendijai gauti.
***
Paskutinė šių metų stipendijos prašymo diena yra **š.m. KOVO 31 D.**
***
Stipendijos įteikimas įvyks 2007 m. pavasarį kredito unijos "LITAS" metiniame susirinkime.
***
Dėl išsamesnės informacijos teiraukitės
"LITAS", 1475 RUE DE SEVE,
Montreal, QC H4E 2A8
Tel.: 514-766-5827